

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.  
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di  
Firenze.  
Magl. L.6.11









Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.  
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di  
Firenze.  
Magl. L.6.11





Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.  
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di  
Firenze.  
Magl. L.6.11





Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.  
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di  
Firenze.  
Magl. L.6.11

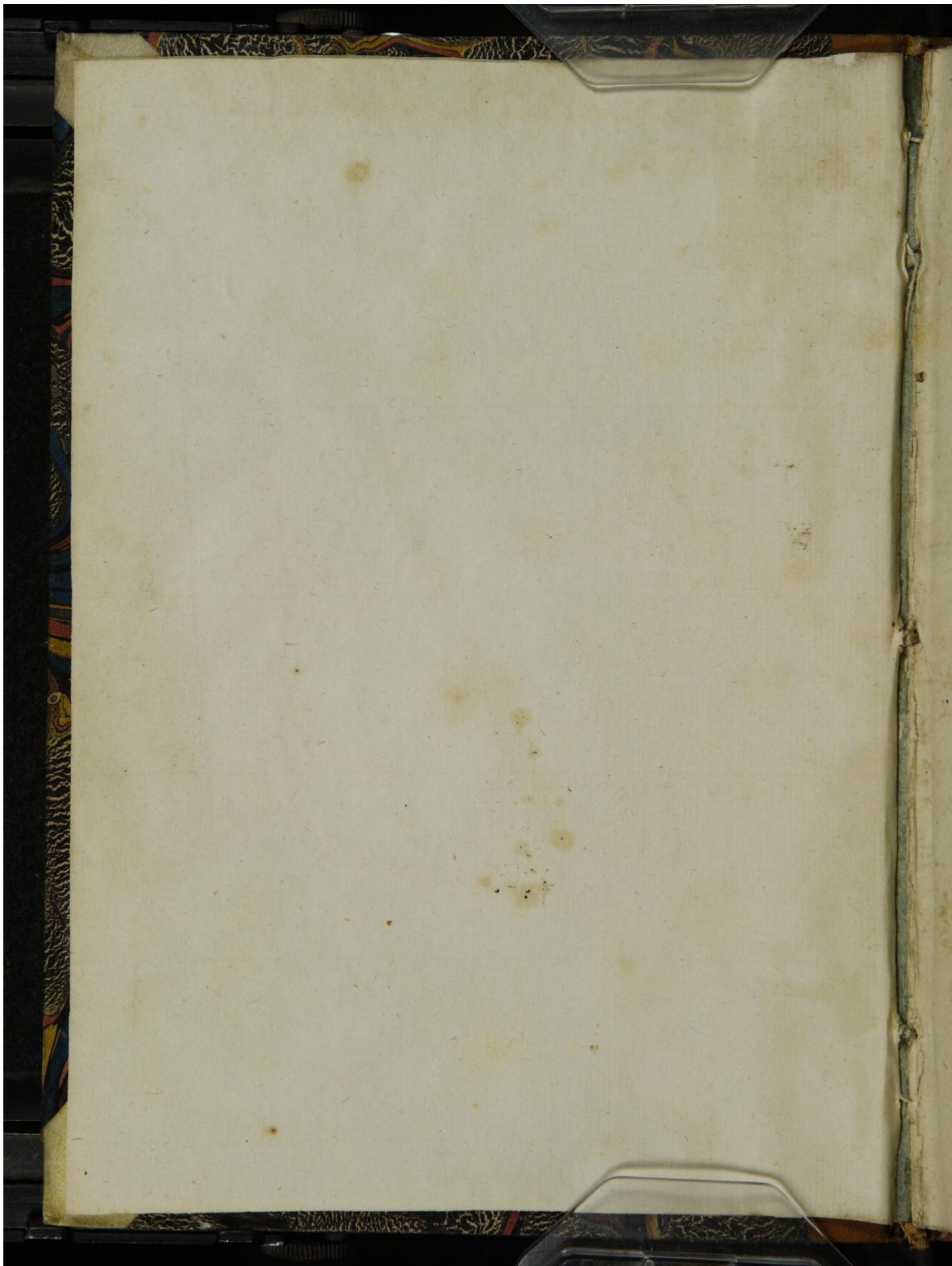


L 6 11



H. 10604  
Reich. V. 184.







# Ant. Macinelli Epitoma seu Regulę Cōstructōis.

## Tituli.

Personalia uerba. tit. i.

Impersonalia. ii.

Aduerbia localia. iii.

Infinita. iiii.

Gerundia. v.

Supina. vi.

Distributiua. vii.

Partitiua. viii.

Relatiua. ix.

Interrogatiua. x.

Comparatiua. xi.

Superlatiua. xii.

Participia. xiii.

Figure. xiiii.

## Summa Declinationis.





Ant. Mancinellus & artium & medicine Doctori  
eximio: Philosophoq; acutissimo Baptiste Gorio  
Veliterno Cui q; optimo. S. P.

p Rima libelli huius editione Auentino Pitio  
tradita anno ab hinc fere quarto: pollicit<sup>9</sup> fue  
ram uir clarissime alia quedam edere. Ne igit uar  
nus fuisse uidear: cuncta illa iam edidisse me fate  
or. in urbe enim impressa omnia. Sunt aut hmoi.  
Epitoma seu Regulę Constructionis.

Summa Declinationis.

De Arte libellus.

De Poetica uirtute.

— Versilogus.

— Carmen de floribus.

— Carmen de figuris.

Carmen Declinationis.

De Generibus.

De Preteritis.

De Supinis: quorū uoluminū. iiii. Spica est titulus.

— De Varia Constructione Thesaurus.

— Commentarius in Bucolica.

— Commentarius in Georgica Maronis.

Edenda uero sunt illa

Cōmentarius in Iuuenalem:

Commentarius in Odas.

Cōmentarius in carmen Epodon Horatii.

Lima quedam & Tortellii: & Laurentii Vallenfis

Scribendi orandiq; modus.

Inde & Centiloquium.

Quę quidem omnia: nil aliud preterquaz Im



pressorum cōmoditatem morantur. Ea deniq; cū-  
cta intra annos duodecim lucubrata: Instantibus  
quoq; discipulorum difficultatibus: & rerum dome-  
sticarum cura: quod & tu nosti. Sēpe & enim acci-  
debat: qđ de Lactātio scribit Eusebius: Hęc haēte  
nus natus annos duodequadraginta: partim in pa-  
tria: Romę partim. Cēterum secunda hęc Epitoma  
tis huiusce & Summę Declinattonis editio priore  
melior: adiecta enim sunt uerba: quorum sane pręte-  
rita & supina uidebantur obscuriora. Sunt & muta-  
ta quedam: sēpe nanq; impressorum incuria depra-  
uatio accidit: ut passim uidere licet in quibuscunq;  
Multa etiam illic priscorū auctoritate munita: hic  
breuius explicantur. Pueris enim pręcepta dedimus  
Venusini poetę carmen secuti: Quicquid pręcipies  
esto breuis: ut cito dicta percipiant animi dociles:  
teneātq; fideles. Et illud Quintiliani: Vt tenerę ad-  
huc mentes more nutricum mollius alantur. Itaq;  
iis pręceptis imbutus olim Tyberius tuus filiulus:  
(Cuius solertis ingenii & linguę expeditissimę sum-  
ma spes inest omnibus: Neq; enim a parente dege-  
nerat: Neq; a patruo castissimę genitricis suę Iusti-  
no. V. I. doctori egregio atq; illustri: Cōsistorii etiā  
Fisciq; aduocato q̄ pręstantissimo) facile postea &  
poeticen & oratoriam adipiscetur. Vale etiam atq;  
etiam mei dimidiū cordis. Vale. Romę tertio Idus  
Nouembris. Anno Christi. M. cccc. xc.



## De Grāmatica.

**G** Rāmatica scientia quedam est: in recte loquendi: scribendiq: & legendi ratione consistens: quę poetarum: scriptorum: & historiarnum expositionem continet. Fabius & Diomedes id asserunt.

Partes Grāmaticę sunt quattuor principales: uidelicet Littera. Syllaba. Dictio & Oratio.

Partes Orationis sunt octo: Nomen. Verbum. Participium & Pronomen: quę declinantur. Prepositio. Aduerbiū. Interiectio & Coniunctio: quę minime uariantur.

Oratio est contextus uerborum cum sensu.

### De Littera.

**L**ittera est uocis eius quę scribi potest forma: ut Scaurus aiebat. Vel Littera est pars minima uocis compositę a litteris.

Litterę quibus latini utimur sunt duę & uiginti: A. b. c. d. e. f. g. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. x. y. z.

H. aspirationis est nota: littera autem non est. neq; enim uocalis nec consonans esse potest.

Quinq; sunt uocales: a. e. i. o. u. Vtimur etiam. y. gręcorum causa nōminum.

Consonantes sunt sedecim: b. c. d. f. g. k. l. m. n. p. q. r. s. t. x. z.

Consonantes diuiduntur in mutas & semiuocales.

Mutę sunt nouem: b. c. d. f. g. k. p. q. t.

Semiuocales sunt septem: L. m. n. r. s. x. & z. qua utimur in gręcis dictionibus.

E semiuocalibus duę sunt liquidę apud latinos: l. r.





Quę post mutas posite in eadē syllaba: modo bre-  
uem: modo longam faciunt syllabam naturaliter  
breuem: ut Nec tenebris uideo: uidi sed quippe te-  
nebris.

Litterę propter rerum memoriā inuentę: ne obliuio  
ne fugiāt. De cunctis uero latius in libello de arte.  
Diphthongi quib⁹ nunc utimur sunt quattuor: Au  
& eu scribuntur & proferuntur: ut Aula: euterpe.  
Ae & oe scribuntur & non proferuntur: ut Saepe:  
foenum.

#### Gręcorum litterę. xxiiii.

α. alpha. β. uita. γ. gāma. δ. delta. ε. e psilon. ζ. zi-  
ta. η. ita. θ. thita. ι. iota. κ. cappa. λ. labda. μ. mi. ν. n.  
ni. ξ. xi. ο. o micron. π. ω. pi. ρ. ro. σ. ς. sigma. τ. T. taf  
υ. y psilon. φ. φ. phi. χ. chi. ψ. psi. ω. o mega.

α. pro a. β. pro b uel u consonante. γ. pro g. δ. pro  
d. ε. pro e. ζ. pro gemino ff: uel pro f & d. η. p i lō/  
go gręcis: latinis uero pro e lōgo. θ. pro th. ι. pro i.  
κ. pro c. λ. pro l. μ. pro m. ν. pro n. ξ. pro c & f:  
uel p x. ο. pro o breui. π. ω. pro p. ρ. pro r. σ. ς. pro  
s. τ. T. pro t. υ. pro y gręco. φ. φ. pro ph. χ. pro ch. ψ.  
pro ps. ω. pro o longo.

Gręcorum diphthongi proprię sunt sex. αι. facit ae.  
αυ. facit au latinis. ει. facit e productum: uel i aucto-  
re Prisciano. ευ. facit eu. οι. facit i gręcis: latinis ue-  
ro facit oe. ου. facit u uocalē. Preterea. υι. facit i lon-  
gum. ωι. facit o longum.

#### De Nomine.

n Omen est pars orationis cū casu corpus aut  
rem proprie cōmuniterue significans. Proprie  
ut Roma: Tyberis. Cōiter ut urbs: flumen. Don.

a ii



Accidunt nomini quinque Species. Genus. Numerus.  
Figura. Casus.

Species nominum duę sunt. Primitiua: ut Iulus: mons.  
Deriuatiua: ut Iulius: montanus.

Proprium nomen est: quod naturaliter uniuscuiusque  
priuatam substantiam & qualitatem significat: ut  
Plato: Socrates.

Appellatiuum cōe est multorum: ut aīal: uirtus: homo.

Adiectiuum nomen est: quod adiicitur propriis uel  
appellatiuis: & uariatur per tres diuersas uoces: ut  
Veliternus ueliterna ueliternum. Vel per tres arti-  
culos: ut Hic & hec grauis & hoc graue. Vel hic  
& hec & hoc legens.

Substantiuum nomen est illud: cui preponitur unus  
articulus uel duo tantum: ut Hic Antonius: uel hic  
& hec testis.

Nominum genera sunt septem. Masculinum: ut hic poeta

Fœmininum: ut hec musa. Neutrum: ut hoc regnum.

Cōe: hic & hec homo. Oē: hic & hec & hoc amās.

Promiscuum uel Epicoenū: hic passer & hec aquila.

Dubium uel Incertum: hic uel hec dies.

Numeri duo sunt. Singularis: ut homo. Pluralis: ut  
homines.

Figure nominum sunt tres. Simplex: ut magnus.

Composita: ut magnanimus. Decomposita: id est  
a compositis deriuata: ut magnanimitas.

Casus est quidam gradus declinationis: a cadendo  
dictus: quia per eum nomen a prima sui positione  
inflexu cadit.

Casus sunt sex. Nominis. Genitiui. Datiui. Accusati-  
ui. Vtius & Ablatus: qui proprius est Romanorum.



Recti sunt duo: Nominatiuus & Vocatiuus. Don.  
Obliqui sunt quattuor. Genitiuus. Dtūs. Actūs &  
Ablatiuus. Don.

Declatio ē ex uerbo ī uerbū uocis cōmutatio. Var.  
Declinationes nominum quinq; sunt. Prima facit  
genitiuum singularem in ae diphthongon: ut Poe/  
ta huius poetae. Secunda in i pductū: ut Dñs dñi.  
Tertia in is breuem: ut Pater patris. Quarta in us  
productā & in u: ut Hic senatus huius senatus: &  
hoc cornu huius cornu. Quinta in ei diuifas sylla/  
bas: ut Meridies meridiei.

#### De Verbo.

u Erbum est pars orationis: cū tempore & per/  
sona: sine casu: aut agere aliquid: aut pati: aut  
neutrum significans. Don.

Verbo accidunt octo. Genus. Temp⁹. Modus. Spe/  
cies. Figura. Coniugatio. Persona cū Numero.

Verborū personalium genera sunt quinq;. Actiū  
Passiū. Neutrum. Comune. Deponens.

Verborum tempora sunt quinq;. Prēsens: ut lego.  
Prēteritum imperfectum: ut legebam. Prēteritū  
perfectum: ut legi. Prēteritum plusq̄perfectū: ut le/  
geram. Futurum: ut legam.

Modi uerborum sunt quinq;. Indicatiuus. Impe/  
ratiuus. Optatiuus. Subiunctiuius uel Coniuncti/  
uius & infinitiuius.

Species sunt uerborum duę. Primitiua: ut lego. De/  
riuariua: ut lecturio.

Figure in uerbis sunt tres. Simplex: ut cupio. Cōpo/  
sita: ut concupio. Decomposita: ut concupisco.

Coniugatio dicta: q̄ una eademq; ratione declina/



tionis plurima coniunguntur uerba.  
 Coniugationes apud latinos sunt quattuor. Prima  
 ut amo. as. Secunda: ut doceo. es. Tertia: ut lego. is  
 Quarta: ut audio. is.  
 Sunt persone uerborum tres. Prima: ut lego. Se-  
 cunda: ut legis. Tertia: ut legit. Item prima: ut legi-  
 mus. Secunda: ut legitis. Tertia: ut legunt.  
 Persona est rationalis substantia. Diom.  
 Numeri uerborum duo sunt: Singularis: ut lego. Plu-  
 ralis: ut legimus. De reliquis partibus orationis in  
 libello de arte satis docuimus.  
 Personalia uerba Tit. i.

a Ctiuum uerbum est illud: quod o littera ter-  
 minatur: & accepta r littera: facit ex se passiuū:  
 ut Lego legor. Don.  
 Nominatiuus cum uerbo conuenit in duobus: per-  
 sona & numero: ut Festus amat.  
 Adiectiuum cum substantiuo in tribus cōuenit: Ge-  
 nere: Numero: & Casu: ut Quintus noster amabit.  
 Relatiuū antecedenti conuenit in tribus: Genere: nu-  
 mero & persona: In qua discordare non pōt: sicut  
 genere & numero: ut Pindarus: quē audio legit.  
 a Ctiuorum uerborum formulę seu regulę octo  
 sunt: Quay hęc est prima uolens ante sese ntīn  
 agentem: post se actū patientem: ut Sulpitius  
 amat Vrsū.

Amo	as	auī	atum.	per amar	fortemente.	N
Diligo	is	exi	ectū:	per amar	leuemente.	N
Video	es	idi	isum:	per ueder		
Tango	is	tetigi:	tactū:	per toccar		



Sperno is spreui spretum: per despezar.  
Gero is gessi gestum: per portar.  
Cano is cecini cantum: per cantar.  
Lēdo is lēsi lēsum: per ledere.  
Offendo is offendi. ensum: per offendere.  
Consulo is consului. ultum: p domādar cōsiglio  
Vſito as aui atum: per speſſo uſar.  
Inuenio is eni entum: per trouar cercando.  
Reperio is repperi repertum: per trouar a caſu:  
Ouidius: Tu non inuenta: reperta es.

Terreo es rui itum: per ſpauentar o atterrare  
Torqueo es torſi tortum: p torcere & tormentar  
Timeo es mui.  
Metuo is tui per temer  
Vro is uſſi uſtum: per abruſciar.  
Fatigo as auum atum: per affandar.  
Liquo is liqui lictum: per abandonar.  
Pingo is pinxi pictum: per pingere.  
Cogo is coegi. actum: per conſtringere.  
Negligo is neglexi. ectum: per despezar.  
Veho is uexi uectum: per portar.  
Premo is preſſi preſſum: per premere.  
Gigno is genui. itum: per generar.

Metuere: Varro ſcribit: a quodam motu animi dictum: quum id: quod malum caſurum putat: refugit mens. Timoris autez ac Metus definitio prædicta uerba nil differre oſtendunt. Timor enim metus eſt mali appropinquantis: Metus opinio eſt mali impendentis. Ergo idem eſt. Aegritudo uero opinio eſt mali præſentis. Quæ omnia Cicero in Tuſc. definiit.



**f** Ecunda actiuorum formula querit ante sese  
 nominatiuum agentem: post se accusatiuum pa-  
 tientem: & ultra genitiuum uel ablatiui sine pre-  
 positione: ut Impleo domum foeni uel foeno. Sed  
 pretium in ablatiuo ponatur: Nisi  
 Tanti uel quanti uel pluris siue minoris  
 Addas quantilibet uel quanticumque: sed emi  
 Hoc tanto pretio: tanti pretii caueamus.  
 Vilius & uendo quam tu: uel carius inquam:  
 Et melius peius: uili & caro quoque fertur.  
 Dic magno: aut puo: minimo quoque: uendimus agrum  
 Additur & pretio: nam dixit Maximus illud  
 Magno ubique pretio uirtus estimatur.  
 Aestimo dat pretium genitiui: dat quoque sexto.  
 Impleo es eui etum: per impir  
 Purgo as aui atum: per purgar  
 Accuso as aui atum: per accusar  
 Reprehendo. is. endi. ensum: per reprehendere  
 Emo. is emi emptum: per comparar  
 Vendo is uendidi uenditum: per uendere  
 Venundo as uenundedi. atum: per uendere  
 Aestimo as aui atum: per considerar o taxar  
 Existimo uero iudico denotat.  
 Redimo is emi emptum: per recomparar  
**t** Tertia actiuorum formula petit ante sese nomen  
 agentem: post se actum patientem: exin datiu-  
 uum: ut Iustinus dat auxilium patrie.  
 Do das dedi. atum: per dare  
 Impendo is endi. ensum: per dar & spendere  
 Trado is tradidi. itum: per dare  
 Credo is credidi. itum: per credere



Tollo is sustuli sublatum: per tollere  
Dico is ixi ictum: per dir  
Afferro is afferui. ertum: per affirmar  
Porrigo is exi ectum: per porgere  
Spondeo es sponendi sponsum: per promettere  
Lego is legi lectum: per legere  
Attollo is attuli allatum: per alzar  
Afferro fers attuli allatum: per portar  
Comodo as aui atum: per prestar

Tullius pro. M. Coelio ait: Vt aurum comoda-  
res. Et Plautus in rudente: Cur tu aquam grauare  
amabo: quam hostis hosti comodat?

q Varta uerborum actiuorum formula poscit  
ante sese nominatiuum agentem: post se accu-  
satiuum patientem: & ultra alterum accusatiuum:  
ut Augur docuit me salutis iter.

Doceo es cui octum: per insegnar  
Dedoceo es cui octum: per dessegnar  
Moneo es nui itum: per monir  
Rogo as aui atum: per pregar  
Peto is tui uel tui. itum: p domadar co humilita  
Interrogo as aui atum: p domadar cose dubie  
Celo as aui atum: per nascondere  
Posco. is. poposci sine supino: per domadar cose de  
nostro merito.

Oro as aui atum: per pregar & petere  
Calcio as aui atum: per calzar  
Vestio is stui & stiui. itum: per uestir  
Exuo is ui utum: per spogliar  
Cingo is inxi ictum: per cingere

q Vinta uerborum actiuorum formula uult ante



sefe nominatiuum agentem: post se accusatiuum pa-  
tientem: & ultra ablatiui sine prepositiōe: ut Spo-  
lio te ueste.

Spolio	as	auī atum:	per spogliar.	
Infesto	as	auī atum:	per molestar.	
Percutio	is	ussi, ussum:	per battere.	
Orno	as	auī atum:	per ornar.	
Priuo	as	auī atum:	per priuar.	
Onero	as	auī atum:	per caricar.	
Exonero	as	auī atū:	p scaricar o alleuiar.	
Educo	as	media breui.	auī atum:	per alleuar.
Cibo	as	auī atum:	per dar ad mangiar.	
Dito	as	auī atum:	per arricar.	
Capio	is	cepi aptum:	per pigliar & capere.	

In questa casa capono tre caualli: Hec domus ca-  
pit tres equos: uel capax est trium equorum: aut  
tribus equis.

Pasco	is	pauī pastum	per pascere.
Fundo	is	fudi fustum:	per spargere.
Findo	is	fidi fissum:	per findere.
Scindo	is	scidi scissum:	per lacerar.
Ango	is	anxi anctum:	per strangolar.
Tego	is	texi tectum:	per coprire.
Frango	is	fregi fractum:	per rompere.
Pungo	is	pupugi uel punxi	punctū: p ponger
Repungo	is	repupugi uel repūxi	punctū: p repūger
Necto	is	nexi uel nexui	nexum: per ligar.
Pecto	is	pexi uel pexui	pexum: per pectenar.
Tondeo	es	totondi tonsum:	per tosorar.
Mordeo	es	momordi morsum:	per mordere
Amicio	is	amicui amictum:	per coprire



**f** Sexta actiuorū uerborū formula petit ante se  
se ntīm agentē: post se actīm patientē cū abltō  
mediante prepositione: ut Augustinus audit a me  
grāmaticen.

Audio is dii uel diui. itum: per odīr  
Intelligo is exi ectum: per intendere  
Recipio is epi eptum: per receper  
Accipio is epi eptum: per pigliar  
Repeto is tui uel tuui. itum: per repetere  
Diuido is isi isum: per spartir  
Liberō as aui atum: per liberar  
Conduco is uxi uctum: per pigliar a persone  
Quero. ris. quesiui. itum: per cercar & domandar  
Pello is pepuli pulsū: per scacciar

**f** Eptima actiuorū formula petit añ sese ntīm  
agentem: post uero patientem actīm cū infini  
to & obliquo: ut Credo Pindarum seruire deo.

Credo is credidi. itum: per credere  
Sp ro as aui atum: per sperar  
Despero as aui atum: per desperar  
Scio is scū uel sciui. itum: per saper  
Cupio is piū uel piui. itum: per desiderar  
Puto as aui atum: per pensar  
Veto as uetui. uetitum: per uetar

**o** Ctava & ultima actiuorū formula petit ante  
se nominatiuum agentem: post se datiuum pa  
tientem: ut Ego inuideo tibi.

Inuideo es idi isum: per hauer inuidia.  
Prouideo es idi isum: per proueder  
Impero as aui atum: per commandar  
Ausculto as aui atum: per obedir & obtemperar

**b**



Benedico is ixi ictum: per benedire  
Maledico is ixi ictum: per maldire  
Timeo es mui

Metuo is tui: per temer. ut Metuo mihi uel filio  
Non recte dicim⁹ auctore Diomedes: Maledicor  
a te: sed maledici⁹ & inuide⁹ mihi a te. Prouidetur  
mihi. Imperat⁹ mihi. hmoi enim uerba passiuā na-  
turā nō habent. Horatius tñ dixit Inuideor & Im-  
peror. Hircius uero meli⁹ ait: Pecunię locupletib⁹  
imperabant⁹. Prisc. quoq; lib. viii. ait hęc etiā facere  
ex se passiuā: ut Imperor a te. Maledicor a te. In-  
uideor a te.

#### De Passiuis.

**p** Passiuū uerbū est illud quod r lra terminat⁹: &  
ea amissa redit in actiuū: ut Legor lego. Don-  
Prima uerborū formula passiuorū querit ante sese  
ntū patientem: post uero datiuum uel ablatiuū  
agentem mediante prepositiōe: ut Pindarus amat⁹  
a me uel mihi. Ultra hos casus alię formulę reli-  
quos seruant: ut Domus impletur a me foeni uel  
foeno. & Tu doceris a me grāmaticam.

Amor aris atus sum: per esser amato  
Impleor eris etus sum: per esser pieno  
Daris uel dare datus sum: per esser dato  
Doceor eris octus sum: per esser inſegnato  
Spolior aris atus sum: per esser spogliato  
Audior iris itus sum: per esser odito  
Speror aris atus sum: per esser sperato  
Interdico tibi aqua & igni: passiuę trifariā dicim⁹.  
Interdici⁹ tibi aqua & ignis. Interdici⁹ tibi aqua  
& igni: Interdiceris aqua & igni. Lege Thesaur⁹.



- o Ctauā & ultima passiuorum formula petit ante se & post se nominat. uū: ut Ego uocor Antonius. Hęc autem uocatiua dicuntur a Prisciano libro. viii.

Vocor aris atus sum

Nominor aris atus sum

Nuncupor aris atus sum

Dicor eris ictus sum

Appellor. aris. atus sum: p esser chiamato o noīato.  
De Neutris.

- n Etrum uerbum est illud quod o littera terminatur: & accepta r littera latinum non est: ut Sto. Curro. Sunt etiam neutra quę in i terminantur: ut Odi. Noui. Coepi. Memini: adde Pepigi. Sunt item quę in um desinunt: ut Sum. Prosum. Obsum. Don.

Hęc dicuntur Neutra substantiua.

- f Vm. es. est. fui: per essere. Cū nominatiuo ante & post se iungitur: ut Ego sum Veliternus Cum genitiuo: Hic liber est Pindari. Cum datiuo Sunt mihi anni trigiuta: id est habeo triginta annos. Cum abltō: Pindarus est bona indole. Cum duobus datiuis: Sum tibi auxilio. Item sum in foro. sub tecto. ante domū. Interdum sine casu posteriore: ut Deus est. Troia fuit.

- a Sum composita datiuū postulant: ut Adsum prædicę.

Adsum. ades. affui: per star presente & da presso: ut Adsum pugne & in pugna.

Absum. abes. abfui: per esser absente & dalontano: ut Absum bellis & a bellis.



Desum dees defui: per mancar. Vir deest illi.  
 Insum ines infui: per esser dētro. Insum templo uel  
 in templo.  
 Obsum obes obfui: per nocere. Obsum tibi.  
 Prosum prodes profui: per iouar. Prosum illi.  
 Præsum præes præfui: p esser preposto. Præsum urbi  
 Subsum subes subfui: per esser sotto. Subsum lunę.  
 Supersum superes superfui: p esser desopre & auan-  
 sar. Superest illi uita.  
 Intersum interes interfui: per esser presente. Inter-  
 sum lectioni & in lectione.  
 Intersum: per esser differente. Intersum illi. Et ali-  
 quid interest inter Ouidiũ & Catullum. Terenti9  
 in Eu. Stulto intelligens quid interest.  
 Intersum: per esser lontano. Tu stai lōtano doi pal-  
 mi ad Antonio: A te intersunt duo palmi ad An-  
 tonium.  
 Intersum: per esser utile. Virt9 interest Pindari. Ad  
 me. ad te. ad se. ad noi. ad uoi. ad chi. Mea. tua. sua  
 nostra. uestra. & cuius. In ablatiuo ponuntur pro  
 genitiuis: Mei. tui. sui. nostrum. uestrũ. cuius. Pri-  
 scianus auctor in. xii.  
 h Acc dicuntur neutra passiuas: & quęrunt ante  
 sese nominatiuum patientem: post ablatiuum  
 sine prepositione: ut Careo parente: id est non ha-  
 beo parentem.  
 Careo es rui caritum uel cassum: per hauer  
 bisogno & per no hauer. Tullius in Senectute:  
 Non caret is: qui non desiderat. Ouid. Met. xv.  
 Morte carent anime.  
 Abundo as aui atum: per abundar



Abstineo es nui sine supino: per astinerse

Egeo es gui sine supino: per hauer bisogno.

Egeo libris & librorum.

Indigeo es gui: per hauer de bisogno

Consto. as. constiti. constitum uel constatam: per go  
star: ut Liber constitit mihi denario & tanti. quan  
ti. pluris. minoris. quanticunq. tantidem. carius. uil  
lius. uili. caro. magno. paruo. De Valeo etiam est  
aduertendum.

Valeo es lui litum: per ualer. Liber hic ualet  
denario uel denarium dicimus. & tanti. quāti. plu  
ris. minoris. quanticunq. tantidem. carius. uilius.  
melius. peius. caro. uili. magno. paruo. minimo. Le  
ge Thesaurum.

h Aec neutra appellantur acquisitiua: & uolunt  
ante sese nominatiuum agentem: post se datiu  
uum: ut Seruio tibi.

Seruio is uiui & uiui itum: per seruir

Proficio is eci ectum: per far fructo & utilita:

Noceo es cui ocitum: per nocere

Placeo es cui & placitus sum per piacer

Vaco. as. aui. atum: per dar opera & attendere

Affurgo. is. exi. ectum: per leuar se ad far honore

Incūbo. is. incubui. incubitū: p attender & inclinar se

Hereo es hesi. hesum: per accostar se

Consulo is sului. sultum: per dar consilio

Studeo es dui sine supino: per studiar

Parco. cis. peperci uel parsi parsum: per perdonar.

Io perdono li peccati ad te. Parco peccatis tuis. Io  
pdono li peccati ad Marco: Parco peccatis Mar  
ci. Vt ibi: Et confitentium tibi parce peccatis. Et

b ii



Suetonius in Tyberio: Neq; tormentis neq; sup/  
plicio cuiusq; pepercit.

Lateo. es. latui sine supino: per esser nascosto: ut Ve  
ritas latet Catoni uel Catonem.

Resto as restiti. restitum uel restatū: p restar

Resisto etiam restiti facit: sicuti Consto & consisto  
constiti. Absto & absisto abstiti. Insto & insisto  
insiti. Persto & persisto perstiti.

h Aec dicuntur neutra transitiua: & querunt an  
te sese ntū agentem: & post se actū patien  
tem: ut Ego aro terram. In tertia uero persona se  
pe passiuū solet inueniri utroq; in numero: sed ad  
muta & carentia anima pertinens. Dicimus enim  
Aratur terra. Inseritur arbor. Curritur spatium.  
Bibitur aqua &c. Priscianus octauo docet.

Aro as aui atum: per arar

Sero is seui satum: per seminare

Insero is inseui. insitum: per insitare

Insero. is. inserui. insertū: per imetter o uero insertar

Consero is conseui. consitum: per piantar

Colo is colui. cultum: per cultiuar & habitar

Instauro. as. aui. atum: per innouar. Restauro nō dr.

Pinso is pinsui. pistū: per pistar o macinar. N

Subigo is egi actum: per impastar. Plinius  
utitur. Significat & plura.

Cerno is creui. cretū: per cernere. Itē Subcerno

Decerno is eui etū: per deliberar o constituir

Edo es edi esum uel estum: per magnar

Comedo comes: ut ait Seruius: edi esum uel estū:  
per magnar.

Poto as aui & potus sum: per bere



Sorbeo es bui uel sorpsi. sine supino p iniortir

Prandeo es prandi & pransus sum: per pransar

Coeno as aui & coenatus sum: per cenar

Sallio is salii & falliui. fallitum: per salar

Hinc falliturus. fallitus. falliendus. Prif. x.

Sallo is falli falsum: per salar

Inde falsurus. falsus & fallendus. Prif. x.

Olfacio is eci actum: per andasar

Varro teste Marcello: Olfacit temetum.

Mingo is inxi mictum: per urinar

Foenero as aui atum: per dar ad usura

Sic etiam Foeneror. Seneca epistola secūda: Quā-  
tum pascat: aut foeneretur. Sed latius in Thesau-  
ro.

h. Aec neutra dicuntur imperfecta: nam uolunt

ante sese nominatiuum agentem: post uero ca-

sum cum prepositione. Preterq̃ in nominibus ad-

uerbialiter positus: ut Eo in urbem. Eo domum.

Recipiunt etiam nominatiuum: ut Incedo regina

Euado diues.

Eo is ii uel iui. itum: per gir

Euado is. asi. asum: p fallir. Euasit ad culmīa tecti

Euado is asi asum: p deuentar. Euade doct9

Tendo is tetendi. tentū uel tensum: per annar

Pertineo es tinui: per appertener. Hoc ad te per-

tinet Holle: Martialis ait.

Transeō is sui uel siui. itum: per passar

Disto as distiti. distatum: per itar lontano: ut

Velitrē distant ab Urbē uiginti milia: seu uiginti  
milibus passuum.

Accedo is essi essum: per andar



Certo as aui atum: per combatter  
 h Aec neutra absoluta dicuntur: id est intransiti  
 ua: ut Plato uiuit. Ego esurio. Tu dormis. Ille  
 uolat. Cum nominatiuo perfectam habent cōstru  
 ctionem sine obliquis. Prif. xviii.  
 Viuo is ixi ictum: per uiuer  
 Conuiuo is ixi ictum: per far una spesa in semi  
 Curro is cucurri. cursum: per currere  
 Cubo as bui itum: per iacer  
 Excubo as bui itum: per far la guardia  
 Incubo. as. incubui. incubitū: per couar o inclinar se  
 Obeo is obii uel obiui. itum: per morir se  
 Dormio is mii uel miui. itum: per dormir  
 Quiesco is eui etum: per repolar se  
 Salio. lis. saliui salii & salui. saltum: per saltar. Prif. x  
 Salto as aui atum: per danzar  
 Spumo as aui atum: per far la spuma  
 Respiro as aui atum: per refiatar  
 Expiro as aui atum: per far lo tracto  
 Meridio as aui atum: per dormir ad mezo di  
 Suetonius in Calig. Dum ea meridiaret.  
 Sono as nui itum: per sonar: ut Campana so  
 nat ad Nonam uel pro Nona. Et Antonio sona  
 la campana: Antonio campana sonat. seu ictu uel  
 pulsu Antonii. Ouidius secūdo de arte: Nec caua  
 uesanis ictibus ęra sonāt. Virgilius. iiii. geor. Vbi  
 concaua pulsu faxes sonant.  
 Titubo. as. aui & titubatus sum: per trepidar o ua  
 cillar. Est autem ebrii & lingue.  
 Crepo as crepui. itum: per crepar  
 Discrepo. as. pui. uel paui. atū. per discordar o effer



differente.

Mico. as. cui. sine supino: per tremar. splendere. &  
far ad morra.

Dimico as cui & caui. atum: per pugnare

Sto as steti. atum: per stare in pedi

Pendep es pependi pensum: per pendere.

Oleo es olui uel oleui oletum: per oler

Aboleo es ab olui & aboleui. aboletum & aboli-  
tum: per stricar o remouere.

Absoleo es leui letum: ab usu recedo

Exoleo es leui etū: excresco uel de mēoria exeo

Adoleo es leui uel olui a dultum: per crescer

Conquinisco. is. conquexi sine supino: per inclinar  
la testa.

h Aec omnia sine supposito & appposito ualent:  
ut Pluit. ningit. Dicitur etiam pluit lapidibus  
Lapides pluunt. Deus pluit carnem. Pluit escam:  
ut Vallē placet.

Ningit nullo casu indiget. Iuppiter serenat aerem  
dicit. Item fulminat arbores. & grandinat uineas

Pluit pluebat pluuit uel pluit: per plover

Serenat abat auit: per asserenare

Fulminat abat auit: per fulminare

Grandinat abat auit: per grandinare

Ningit ebat nixit: per fioccar o neuecar

Fulgurat abat auit: per lampar o splendor

Coruscat abat auit: per lampar o splendor

Tonat abat tonuit: per tonare

Tempestat abat auit: per tempestare

h Ac sui passiva uolunt ante sese nominatiuum  
patientem: post se ablatiui agētem sine pre-



positione: ut Rubeo pudore. Horreo frigore. Te-  
peo austro. Ferueo estate. Pris. xviii.

Gaudeo es isus sum: p alegrarse ad se medesimo

Doleo es lui itum: per dolerse

Albeo es bui: per imbianchirse

Nigreo es grui: per adnegrirse

Fulgeo es ulsi ulsum: per splendere

Caleo es lui: per scallarse

Frigeo es rixi ictum: per affredarse

Tepeo es pui: per scallarse un poco

Aegroto. as. aui. atum: per ifirmarse o star infirmo

Aegreo. es. grui: per star malanconoso o infermo.

Sed pprie ut Aegrotatio in corpore: sic Aegritudo  
in animo nomen habet non seiunctum ab dolore  
inquit Cicero lib. iii. Tusc.

h Aec neutra passiuua uolunt ante sese nominati  
uum patientem: post se ablttiuum agentem a  
ul' ab mediāte: ut Vapulo a te. Exulo a te. Fio a te  
Veneo a te. Nubo tibi. Pris. viii.

Vapulo as aui atum: per esser battuto

Quintilianus in. ix. An ab eo fustibus uapulasset:  
quod exemplū: ut alia multa: primus edo. Quidā  
etenim Vapulo non iungi ablatiuo docuerat.

Fio fis factus sum: per esser facto

Exulo. as. aui. atum: per esser s bandito: Quod abso-  
lute repperi semper.

Veneo. is. nii & niui. uenū: p esser uēduto: ut Vēdor  
cōstruiť. Lu. iiii. seq & sua tradita uenū castra uidet

Nubo is nupsi nuptū: per esser maritata. Cū  
ablatiuo non legi.

Liceo es cui: per esser apprezzato



**h** Aec sola Neutropassiuua dicuntur a Priscia,  
no octauo libro.

Gaudeo es uisus sum: per alegrarse

Audeo es ausus sum: per ardir

Soleo es litus sum: per soler

Fido is fisus sum: p fidarse. Fido illi & illo.

Fio fis factus sum: per esser facto.

De Communibus.

**c** Ommune uerbum est quod r littera terminat:  
& in duas formas cadit agentis & patiētis: ut  
Criminor te & criminor a te. Don.

Communia quando actum significant actiuoꝝ cō  
structionem: quando passionem passiuoꝝ sequun  
tur: ut Criminor te & Criminor a te. Prisc. xviii.

Item Largior tibi librum: A me largitur tibi liber  
Hortor Pindarum ad uirtutem: A me hortatur  
Pindarus ad uirtutem. Dehortor Iulium a poesi:  
A me dehortatur Iulius a poesi.

Largior. iris. itus sum: per donar & esser donato

Experior. iris. expertus sum: per prouar & esser pro  
uato.

Veneror. aris. ueneratus sum: per molto honorar &  
esser honorato.

Moror. aris. atus sum: per tener & esser tenuto in  
tardita: & p aspectar & esser aspectato.

Osculor. aris. atus sum: p basiar & esser basiato

Hortor aris. atus sum: per confortar & esser confor  
ta to.

Dehortor. aris. atus sum: per sconfortar & esser scō  
fortato.

Criminor. aris. atus sum. per culpar & esser culpato



Amplector·eris· amplexus sum: per abrazar & es-  
ser abrazato.

Interpretor·aris·interpretatus sum:per interpretar  
& esser interpretato.

Hospitor·aris·atus sum:p allozar & esser allozato  
De Deponentibus.

d Eponens uerbum est quod r lra terminat &  
ea amissa latinum non est:ut Colluctor·Don·

Ista uerba possessiua dicuntur:& uolunt ante sese no-  
minatiuum agentem:post se ablatiuium patientem  
sine prepositione:ut Vtor amico·

Vtor·eris·usus sum:per usar & operar in cose utile  
continuo·

Abutor·eris·abusus sum:per male usar

Vescor·eris·sine preterito & supino: per magnar o  
usar in cibi

Fruor·eris·fructus uel fruitus sum: per usar con di-  
lecto piacer & fructo ad certo tempo·

Fungor·eris·fructus sum:p usar officio & dignita

Potior·eris·potitus sum:per obtener & usar coie de  
siderate·

Contenti Fruimur:cupientes Vtimur autem·

Sic fruor aspectu & cantu:sed uestibus Vtor·

Fungimur officiis:optatis rite potimur·

Vescimur at dapibus·

i Sta dicunt acquisitiua:& uolunt ante sese no-  
minatiuum agentem:post se datiuum patien-  
tem:ut Festus auxiliatur infirmo·

Auxilior aris atus sum:per aiutar

Medeor eris sine preterito & supino: per medicar

Geniculor aris atus sum:per genocchiar



**Misereor** eris fert<sup>9</sup> sum: p hauer misericordia  
**Dominor** aris atus sum: per signoriar  
**Amicor** aris atus sum: per amicar se  
**Loquor** eris locutus sum: per parlar: ut Lo-  
 quor illi aspera uerba. Alloquor illū uerbis aspis.  
**Aduersor** aris atus sum: per contrariar  
**Gratificor** aris atus sum: per far cosa grata  
**Iraſcor** eris iratus sum: per irarſe  
**Mentior** iris itus sum: per mentir

Io mento ad te: Ego mentior tibi. Quinto ſmen-  
 te noi: Quintus dicit nos mentiri: uel A Quinto  
 mentiri dicimur.

**i** Sta uerba dicuntur transitiua: & petunt ante  
 ſeſe nominatiuū agentem: poſt ſe actiū patien-  
 tem: ut Aſcanius meus ſolatur amicos.

**Solor** aris atus sum: per conſolar con coſe  
**Conſolor** aris atus sum: per cōſolar ad parole. V.  
**Precor** aris atus sum: per pregar: ut Precor hāc  
 rem illum: uel ab illo. Lege Theſaurum.

**Aggredior** eris eſſus sum: per aſſaltar  
**Populor** aris atus sum: per deſſar o deſtruere  
**Furor** aris atus sum: per furar. Virgilius. v. Po-  
 ne caput: feſſoſq; oculos furare labori.

**Preſdor** aris atus sum: per arrobar  
**Sequor** eris ſecutus sum: per ſequitar  
**Miror** aris atus sum: per mirauigliarſe

**Ludificor** aris atus sum: per beſſar. Terent. in eu.  
 Poſtq̃ ludificatus eſt uirginem. Caue dtō iungas.  
**Patior** eris aſſus sum: per pater. Ouidius: Leni-  
 ter: ex merito quicquid patiare: ferendum eſt.

**Queror** eris queſtus sum: per lamētārſe. ut Mul-

c



ta de illo queror.

Comitor aris atus sum: per accompagnar: ut Comitor illum.

Comitor aris atus sum: per effer accompagnato: ut Comitor illo. Diom.

Mutuo aris atus sum: per pigliar in p̄stoto. Sic etiam Mutuo. Lege Thesaurum.

i Sta sui passiva uolunt ante sese nominatiuum patientem: post se ablatiui agētem sine p̄positione: ut Lētor auro.

Lētor aris atus sum: per alegrarse.

Gratulor aris atus sum: per alegrarse ad altri: ut Tibi gratulor pace.

Glorior aris atus sum: per gloriarse

Indignor aris atus sum: per sdegnarse

Delector aris atus sum: per delectarse

Morior eris uel iris. mortuus sum: per morirse

Stomachor. aris. atus sum: per sdignarse

Tristor aris atus sum: per attristarse

Grauer aris atus sum: per grauararse. Ouidius tñ ait uxori: Tu mala nostra grauas. alibi sepius.

i Sta deponentia passiva uolunt ante sese nominatiuum patientem: post ablatiui cum a uel ab: uel datiuum: ut Nascor a te & tibi. Priscianus octauo.

Nascor eris natus sum: per nascer

Enascor eris atus sum: per nascer

Renascor eris atus sum: per renascer

Orior iris ortus sum: per nascer

Phocas ait Orioris & oriri tantummodo quartę esse coniugationis: reliqua uero tertię.



Sta imperfecta dicuntur: nam uolunt ante se  
se nominatiuum agentem: post uero casum cū  
prepositione. Preterq̃ in nominibus aduerbialiter  
positis: ut Quintus graditur in agrum: uel domū  
aut Romam.

Grador eris gressus sum: per andar  
Ingredior eris essus sum: per intrar o camminar  
Egredior eris essus sum: per exir  
Regredior eris essus sum: per retornar  
Reuertor eris ersus sum: per retornar  
Conuersor aris atus sum: per hauer consuetudine  
colle persone.  
Obuersor aris atus sum: per usar nelli loci  
Pacifcor eris pepigi & pactus sum: per far pacto  
Ratiocinor aris atus sum: p rascionar o far rascioe.  
Prelior aris atus sum: per combatter  
i Sta dicuntur absoluta: id est intransitiua. Cū  
ntō enim perfectā habent constructionem su  
ne obliquis: ut Sulpitius philosophatur  
Philosophor aris atus sum: per philosophar  
Poetor aris atus sum: per componer uersi  
Versificor aris atus sum: per far uersi  
Vociferor aris atus sum: per uociferar  
Apricor aris atus sum: per star al sole. N.  
Iocor aris atus sum: per cianciar ad parole  
Venor aris atus sum: per cacciar ad fere  
Aucupor aris atus sum: per aucellar  
Spator aris atus sum: p andar ad piacere o spasso.  
Peregrinor aris atus sum: per andar in uiagio  
Expergiscor eris experrectus sum: per sbigliarse  
Luctor aris atus sum: per iocar allucta



Lignor aris atus sum: per far ligna  
Cachinnor aris: atus sum: per rider molto. Suetoni  
us tñ in Vesp. Cachinnasse dicit. Lucretius etiam  
li. iiii. Quam famule longe fugitant: furtimq; ca-  
chinnant.

De Impersonalibus. Tit. ii.

i Impersonalium actiuę quędam terminatiōis  
ut poeuitet. pudet: Quędam uero passiuę sunt  
ut amatur. auditur.

Impersonalia passiuā uocem habentia ablatiuo uel  
datiuo more passiuorum iunguntur: ut Curritur a  
me uel mihi: pro curro. Statur a te: pro stas. Dicit̃  
etiam sine casu: ut Curritur.

Impersonale uerbum passiuę uocis solet plerūq; na-  
sci uel a tertiis actiuorū personis singularibus tan-  
tum: addita ur: ut Amat amā. Vel a neutris acti-  
uam uel absolutam uim habentibus: non tamen  
passiuam: ut Statur. curritur. uiuitur. ambulatur.  
Excepta uero sunt: Cōtingit: placet. euenit. accidit  
uacat. iuuat. delectat. liquet. restat. pertinet. licet at-  
tinet. A passiuis uero siue cōmunibus uel deponē-  
tibus nunq̃ impersonalia fiunt: Pris. auctor octa-  
uo & sexto. xii. carminum.

Actiuę terminationis Impersonalia.

i Nnterest. intererat. interfuit: per appertener  
& esse utile.

Refert. ebat. rettulit: per esse utile.

Genitiuis omnium casualium & infinito applicant̃:  
ut Vigilare interest Imperatoris. Legere refert  
meorum natorum. Interest mea & patris. Refert  
tua & Imperatoris: Construūtur enim pro quinq;



genitiuis primitiuorum pronominiū ablatiuo pos  
fessiuorum: ut Interest mea. tua. sua. nostra uel ue  
stra. Prif. xvii.  
Interest pertinere quoq; significare ostendit Plinius  
us in principio de mundo loquens: ubi ait: Huius  
extera indagare nec interest hominū: nec capit hu  
manę coniectura mentis.  
Refert & hoc modo utūtur. Che piu o uero che dif  
ferentia e se uedi Iulio o Tiberio: Quid refert Iu  
lium uideas an Tyberium.  
De niente me curo pur che lhabia. Mea nihil refert  
dum potiar modo. Que me curo o che me fa ql  
la se dia ad Titō? Quid mea refert illā dari Titō?  
Questo non te fa niente: Id tua refert nihil.  
Est.

Est. erat. fuit: per appertenerē: impersonale reperitur  
Iungitur enim gto. & infinito: ut Nec est uiri boni  
errare: id est nō pertinet ad bonū uirū. Iungit̃ item  
nominatiuo & infinito: ut Est meum. tuum. suum  
nostrum uel uestrum consulere patrię: id est perti  
net ad me. &c. Iungitur quoq; nominatiuo cum ac  
cusa tiuo cum ad: ut Rogate quę ad pacem sunt: id  
est pertinent. Et est hic personale.

**h** Nec impersonalia datiuo & infinito iungun  
tur: ut Placet illi audire.

Placet bat. cuit & placitū est. S. x. per piacer  
Libet. bat. buit & libitū est: p piacer & hauer uolūta  
Licet bat. licuit & licitū est. S. x. per esser licito  
Contingit bet. contigit: per accader  
Liquet bat: per esser manifesto. Pręterito deficit  
ut Phocas ait.



Vacat bat uir: per hauer tempo  
 Prestat bat prestat: per esser meglio  
 Conducit bat uixit: per esser utile.  
 hinc Aec impersonalia infinito & accusatiuo iun-  
 guntur: ut Iuuat & delectat me studere. Perso-  
 nalia uero suam seruant constructionem: ut Iuuat  
 & delecto illum. Prisc. xviii.  
 Iuuat bat iuuat: per iuuare o delectat.  
 Delectat bat auit: per delectat.  
 Decet ebat cuit: per acconuenir. Idem persona-  
 le tertias tantum hincinde personas habet: ut De-  
 cent. decebant. decuerunt.  
 Oportet semper impersonale accusatiuo & infinito  
 adiungitur: ut Oportet te illud scire. Prisc. xviii.  
 Oportet bat tuit: p. bisognare o esser necessario  
 hinc Aec iuncta infinitiuis impersonalia sunt: ut do-  
 cere pertinet ad sapientem.  
 Pertinet bat nuit.  
 Attinet bat nuit.  
 Spectat bat auit: per appartener.  
 hinc Aec semper impersonalia genitiuo agentis: ac-  
 cusatiuo patienti iunguntur: siue accusatiuo &  
 infinito: ut Pudet me sceleris: uel Pudet me dicere  
 Priscianus. xviii.  
 Pudet bat duit: per uergognarse.  
 Poenitet bat nituit: per pentirse.  
 Tedet bat teduit: per pater tedio o increscimen-  
 to. Pertesum est uel fuit a pertedet oritur. Gellius  
 enim primo libro: perteduisent ait. Et Hierony-  
 mus secundo capite Ecclesiastici dixit: Iccirco te-  
 duit me uita mea.



Piget. ba. piguit & pigitū est: idem est quod tedet.  
Miseret. bat. misertum est uel fuit: per hauer miseri/  
cordia. Virg. v. Si te lapsorum miseret.

h Aec abltō agenti & prepositioni: exin dtō pa  
tienti iunguntur: ut A Tito benefiet mihi.

Benefit. bat. benefactum est uel fuit: per farse bene

Malefit. bat. malefactum est uel fuit: per malfarse

Satissfit. bat. satissfactum est uel fuit: per satissfarse

Fit. bat. factum est. Impersonale etiam reperitur: ut

Ita fit. Sic fieri solet.

h Aec infinitis personaliū iuncta psonalia sunt

& uerborū illoꝝ postulant constructiōem: ut

Incipio legere Ciceronem. Tu desinis studere poe

si. Hic debet uacare grāmaticę. Nos possumus ire

ad tēplū. Soletis gaudē pace. hi uolūt lētari laude.

Incipit bat cepit: per incōmensar.

Definit bat defuit uel defuiuit: per manca r

Debet bat buit: per deuer

Potest bat poterat. potuit: per poter

Solet bat luit & solitum est: per soler

Vult bat uoluit: per uoler

Hęc eadem infinitis impersonaliū iuncta: imperso

nalit fiunt & illoꝝ exigunt cōstructionem: ut Pin

daro comensa inrrescere ad Terētio: Pindari inci

pit tedere Terentiū. Questi mācano uergognarse

delli uitii: Hos definit pudere uitioꝝ. Voi deueste

far beñ ad me: A uobis debuit bñ fieri mihi. Mei

fioli poteuano hauer misericordia alli nudi: Meos

filios poterat miserere nudorū. Molti soleno in

crescere ad noi: Multorum solet pigere nos.

Sed in Volo uis semper psona uolēs ponat in ntō



si infinito psonalis adheret:nt Pindaro uole batte  
 re Iulio: Pindar9 uult Iuliū uapulaſ a ſe. Io uorro  
 alegrar cuſtui: Ego uolam hunc gaudere me.  
 Si uero infinito impſonalis adheret hoc pacto dice  
 tur. Berardino uolea far bñ ad Quinto: A Berar  
 dino uolebat bñ fieri Quinto: uel Berardinus uol  
 lebat a ſe bñ fieri Quinto: Io uoglio increſcere la  
 gēte: Ego uolo mei tedere gentē. Si tñ diceret: mei  
 uult tedere gentem: prior ſenſus non ſeruaretur.

De Aduerbiis localibus. Tit. iii.

<b>I</b> nterrogatiua aduer	Alicubi: in alcun loco
bia ſunt ſex.	Necubi: in nullo loco
Vbi ſignificat in loco	Sicubi: ſe in alcun loco
Quo ad locum	Ibi: la
Qua per locum	Ibidem: pur la
Vnde de loco	Alibi in altro loco
Quorſum locum uerſus	Cominus: da preſſo
Quouſq; uſq; ad quod tē	Eminus: da longa
pus: uel uſq; ad quem lo	Uſq; & uſpiā: i alcū loco
cum. Priſ. xviii.	Nuſq; in nullo loco
	Intus: foris.

<b>H</b> ec in loco ſignificanti	<b>H</b> ec ad locū ſignificā
bus uerbis adherent: ut Sū	tib9 uerbis adherent: ut
lego. cāto. auxiliō. &c.	Eu. curro. fugio. &c.
Hic: qua	Huc: qua
Illic: la	Illuc: la
Iſtic: ſſa	Iſtuc: ſſa
Vbi: doue	Quo: doue
Vbinam: doue	Quonam: doue
Vbicq; in omne loco	Quocunq; douinca
Vbicunq; douinca	



Quoquo: douunca

Aliquo: ad alcun loco

Nequo: in nullo loco.

Siquo: si in alcun loco

Eo: la

Eodem: pur la

Alio: ad altro loco

Illo: la

Isto uel istoc: ffa

Eminus: da longa

Cominus: da presso. Quin

imus cominus inqt ducto

ri Tyrio: Syllius. ix.

Intro: foras.

¶ Hec per locū significan  
ti uerbo adherent: ut trās  
eo.

Hac: de qua

Illac: de la

Istac: deffa

Qua: donne

Quanam: donne?

Quacūq: p q̄lunca loco

Quaqua: per qualūca loco

Aliqua: per alcun loco

Nequa: per nullo loco

Siqua: se per alcun loco

Ea: della

Eadē p q̄l medesimo loco.

Alia: per altro loco

Illa: per quello loco

Intus. Foris.

¶ Hec de loco significā  
tibus uerbis adherent: ut  
discedo. uenio. fugio. &c.

Hinc: de qua

Illinc: della

Istinc: deffa

Inde: della

Vnde: donde

Vndecūq: Vnde unde  
da qualunca loco.

Vndiq: da ciasche loco.

Aliunde: da altro loco

Necunde: da nullo loco

Sicunde: se dalcun loco

Intus. foris.

¶ Hec locum uersus si  
gnificant.

Quorsuz: uerso che loco

Quoquo uersus: uerso  
qualunca loco.

Aliquorsuz: uerso alcun  
loco.

Horsuz: uerso q̄sto loco

Illorsuz: uerso q̄llo loco

Istorsuz: uerso q̄sso loco

Retrorsuz: uerso de reto

Dextrorsum uerso man



dextra.  
 Sinistrorsum: uerso man si  
 nistra.  
 Sursum: uerso su  
 Deorsum: uerso iu  
 Sursum uersus  
 Deorsum uersus uel deor  
 sum uersum.  
 Extrorsus. Introrsus uel  
 Introrsum.  
 Introrsum eo: Soloecismū  
 esse ait Fabius primo.  
 Orientem uersus  
 Occidentem uersus  
 Propria nomina ciuitatum: si primę uel secūde sint  
 declinationis: in genitiuo quidem casu pro aduer  
 bio in loco accipiunt: ut Romę sum uel Tarenti.  
 Actō uero ad locū cuiuscunq; sint declinatiōis: ut  
 Romā eo uel Tarentum. Carthaginem. Athenas.  
 Delphos. Abltō de loco uel p locū: ut Roma exeo  
 Tarēto trāseo. Prif. xv. Quod quidem uix tu inue  
 nies. Itaq; potius Per Tarentū transeo dices. q̄uis  
 id quocq; rarissimū.  
 Si tertie sint abltō tam in loco q̄ de loco q̄ per locū  
 ut Carthagine sum: Carthagine uenio: Carthagiē  
 transeo. Idem in pluralibus semper inuenitur: ut  
 Athenis sum. Athenis uenio. Athenis transeo.  
 Inueniunt & quedā appellatiua supradictā regulaz  
 seruantia: ut Militię. Militiam. Militia. Domi.  
 Domū. Domo. Humi. Humū. Humo. Dicimus  
 quocq; aduerbialiter p dtīn: Vesper: ruri. Hęc oīa

Italiam uersus.

Siciliam uersus &c

Priscianus. xv. aduerbia  
composita esse docet.

¶ Hęc usq; ad locum si  
gnificant.

Hucusq;: fin qua

Illucutq;: si la

Istucutq;: si ffa

Quousq;: si doue o si ad  
quando.

Eousq;: si la

Introusq;: Forasusq;



ex Priſ. xv. Diomedes aut ſcribit: q̄ humus non re-  
cipit niſi aduerbium loci: ut Humi naſcitur.  
Dicimus quoq; Ruſ eo. Rure ſum. Rure tráſeo. Ve-  
nio rure & de rure. In militiá p̄ficiſcor. E militia  
redeo. Domi ſum & in domo. Lege Theſaurũ.  
Prouinciarum nomina aut locorum. regionum. flu-  
minum. montiũ. hoĩm: Si uerbis in loco ſignifican-  
tibus iuncta fuerint: abltõ cum in aut cũ applicen-  
tur: ut Fueraꝝ in Calabria. in theatro. in tyberi. in  
Auétino. cum Quinto. Si uerbis ad locum ſigni-  
ficantibus cum ad uel in applicentur: ut Eo in Ca-  
labriam. ad theatrum. in tyberim. in Auentinum.  
ad Quintũ. Si uerbis per locũ ſignificatib⁹ actõ  
cũ per uel apud applicentur: ut Tranſeo per Ca-  
labriam. per theatrũ. per tyberim. per Auentinum  
apud Quintũ. Si uerbis de loco ſignificantibus  
abltõ cum p̄poſitionibus applicentur: ut Venio  
uel diſcedo e Calabria. de theatro. ex tyberi. ab  
Auentino. a Quinto. Auctoꝝ uſus hæc aſſerit.  
Verſus urbium nominibus ſupponatur ſimplici ac-  
cuſatiuo: ut Romã uerſus. Aliis uero nominibus  
iuncta p̄poſitione: ut In Ealliam uerſus. Ad in-  
ſulam uerſus. Quandoq; tamen etiam ſine p̄poſi-  
tione inuenies. Lege Theſaurum. §  
Vrbiũ noĩa quę cũ Vſq; iunguntur. Item domus.  
ruſ & militia: ſimplici actõ applicẽt: ut Ibitis uſq;  
Romã. Velitras uſq;. Addit & p̄poſitio: ut Tul-  
lius pro Deiotaro: Vſq; in Numantiã miſit. Alia  
uero cum ad uel in: ut Ibimus uſq; in Aphricam.  
uſq; in Auentinum: uſq; ad Feſtum. Vſq; ſignat  
etiam tempus: ut Vſq; ad diem ſolis tecũ ero.



De Infinitis. Tit. iiii.

i Infinita uerborum personalium exigunt ante se actiū: postea uero sui uerbi constructionem seruant. Che Pindaro studie Poesia: o uero Pindaro studiar poesia non me piace: Pindarum studere poesi: mihi non placet. Che festo sia insegna- to da mi o uero festo esser insegna to da mi iuuat- ra ad multi: Festum doceri a me proderit multis. Infinita autem Impersonalium habent & ante & post casum uerborū suorum. Io uoglio da te seame: Volo abs te amari. Io desideraua increſcer iulio: Cupiebā mei tedere Iulium. Voglio esser fauori- to da Quinto. Volo a Quinto faueri mihi.

Esse.

Esse infinitum post se casum querit qui ipsum pre- cedit. Sepe tamen aliter reperitur: ut Iste uult esse pius. Sperabam me esse medicum: Mihi licet esse pio: & Mihi licet esse piū. Si uero unico heret ca- sui: actus sit ille: ut Esse philosophū prodest: bo- num est: esse poetam. Fabius. iiii. An illi accidat ui- ro bono esse uel malo. Hypermetra ad Linum: Quo mihi cōmisso non licet esse piam. De hoc ue- ro in Thesauro q̄ plurima diximus.

De Gerundiis. Tit. v.

g Gerundia tam ab actiuis q̄ a communibus na- ſcentia: tam actiuam q̄ passiua habent signifi- cationem. A ceteris uero neutris & deponentibus eandē significationē habēt quā & uerba. Pris. viii. Gerundia in i genitiui sunt casus. In um uero accu- satiui. In o autem ablatiui. Pris. viii. Gerundia ante se casum non querunt: post se uero



illis casibus adiunguntur quibus & uerbū: ut No-  
ceo tibi. Nocendi tibi causa. Tibi nocendo. Tibi  
nocendum. Priscianus. viii.

In Di.

Quinto per hauer uirtu studia: Quintus habēdi cau-  
sa uirtutem studet. Siue per nomina: Quintus ha-  
bende causa uirtutis: studet. Festo per esser amato  
da me lege: Festus ut ametur a me: legit. Amandi  
enim passiue dici prohibet Valla. quod quidē asse-  
ro cum ablatiuo scilicet. sine enim liceret. Nam Iu-  
stinus li. vii. sic ait: Athenas quoq; erudiendi gra-  
tia missus ubi passiue accipitur. Idem in prologo  
primi uoluminis ait: Quod ad te Imperator An-  
tonine non tam cognoscendi. q̄ emendandi causa  
transmisi.

In Do.

Quinto legendo o mentre lege Terentio. imparā:  
Quintus legendo Terentium discit. Vergilio le-  
gendose o mentre se lege piace: Vergilius legendo  
placet. Vergilio legēdose da me se lauda: Vergili-  
us dum legitur a me laudatur. Nec enim dicere li-  
ceret addito casu: hoc modo: La femina abruscia  
essendo uista da masculi: Vrit foemina uidendo a  
maribus. Sicut dicimus: Vruntur uiri uidendo foe-  
minas. Auctor Lau.

In Dum.

Marcello e idoneo ad imparar grāmatica: Marcel-  
lus est idoneus ad discendum grāmaticam: uel per  
nomina: Ad discendam grāmaticam. Lo mio li-  
bello e facile ad imparse o ad esser imparato: Me-  
us libellus facilis est ad discendum. Tul. i. Tusc.

d



Quod non facile ad credendum est. Se deue hauer  
misericordia de te: Misere dum tui est. Se deue no  
cer ad cului: Nocendū est illi. Se deue leger lo poe  
ta la oratione: lo uerso: Legēdum est poetam: ora  
tionem: carmen. Io deuo peter lo libro da Catones  
Petendum mihi est codicem a Catone.

De Supinis. Tit. vi.

Vpinorum terminationes duę sunt. Prior in  
um: altera in u finitur: ut Venatum uenatu. In  
um actiui est: in u uero passiu.

In Vm.

In um supinum ante se casum non querit: post se ue  
ro casibus sui uerbi adheret: eandemq; significatio  
nem habet quā gerundium in dum cū prepositioe  
ad: & nunq̃ fere sine uerbo significante motum ad  
locum: ut Eo. uenio. curro auditum orationem.  
Mitto ad uos oratum. Misertum tui uenio. No  
citur tibi propero. Spectatum currere equos eo.

In V.

In u desinens supinum nominatiuo adiungit̃. Pris  
xviii. ut Iocundū est spectatu currere equos. Mi  
serabilis uisu. i. quum uidetur. Optimum factu: ut  
fiat. Dignum auditu: quod est audiri dignum. Fa  
cile creditu: ut credatur. Homo dignus amatu: qui  
ametur. Pueri digni doctu: qui doceantur.

Distributiua. Tit. vii.

distributiuum est per quod distributio fit. Est  
autem affirmatiuum & negatiuum.  
Affirmant quidam uel quilibet. omnis. uterq;  
Ambo. alius. pars & predictis additur alter.  
Denegat at nullus: tum nemo: tum quoq; neuter.



Alter. uterq; simul. neuter quocq; iunge duobus.

De multis alius dici solet inclyte lector

Construitur autem cum genitiuo plurali uel singulari nominis collectiui: siue cum ablatiui uel accusatiui iuncta prepositione: ut Quilibet horum: uel ex his: uel inter hos cantat. & Nullus istorum legit.

#### Partitiua. Tit. viii.

**P**artitium est per quod partitio fit: ut Quilibet. alius. aliquis. quicunq;. quidam. alter &c. que partitiue ponunt: sicut numeralia: Vnus. duo. tres: & Ordinalia: Primus. secundus. tertius: Que omnia sicut distributiua constructionem habent: ut Veliternorum: seu inter Veliternos: aut e Veliternis aliqui student: multi scribunt. Vt autem Prisciani exempla in. xvii. libro ostendunt: & distributiua & partitiua sunt eadem.

#### Relatiua. Tit. ix.

**R**elatio est cognitionis antelate representatio ut Scribit Virgilius ad laudem sui. Prisc. xii.

Relatiuum est cognitionis antelate representatiuum.

Est autem substantie & accidentis: identitatis & diuersitatis.

Relatiua Substantie sunt.

Qui que quod reliquus uel uterq; alius simul ipse  
Is suus ille sui simul alter cetera & ambo.

Relatiua accidentis sunt:

Qualis uel quantusue quotennis quot quotus adde

Et quotupl9 quotuplex quoteni cui9 quocq; cuias.

Identitatis relatiuum est quod refert eandem rem quam antecedens: ut Quintus legit & idem sedet. Diuersitatis uero quod refert diuersam rem ab antecedente



ut Veliternorū unus sedet & alii currunt. Acci-  
dentis relatiuum cum sequenti substantiuo conut-  
nere oportet: ut Quintus est tantus: quāta nō erae  
Prisca. Substantię relatiua cū antecedenti substā-  
tiuo conuenire oportet: ut Titus loquitur & is ri-  
det coranos.

Qui quę quod.

Qui quę quod relatiuum substantię & antecedenti  
& consequenti substantiuo cōiungi potest: uel pro-  
prium uel appellatiuum sequatur: ut Est locus qui  
uel quod hodie Senatulum appellatur. Est in car-  
cere locus qui uel quod Tullianū appellatur. Eo  
Ardeam quę uel quod est oppidū latinorum. Le-  
ge thesaurum.

Interrogatiua seu relatiua accidentis. Tit. x.  
q Valis de che qualita. Eius redditiuum Talis.

Interroganti referūtur omnes species qualita-  
tis: ut Bonus. malus. albus. niger. & similia. Prisci-  
anus. xvii.

Quantus: quā manto. Eius redditiuum: Tātus tam  
manto. Interroganti referuntur oēs species quan-  
titatis: ut Longus. breuis. magnus. paruus. & simi-  
lia. Prisc. xvii.

Quotennis: de quanti anni. Interroganti referuntur  
Biennis. triennis. quadriennis. quinquennis & si-  
milis. Prisc. de numeris.

Quot: quanti. Eius redditiuum: Tot: tanti. Interro-  
ganti referuntur numeri omnes: ut Quot homines  
Tres. decem. mille. & similia. Prisc. xvii.

Quotus: de che numero. Interroganti referuntur or-  
dinalia omnia: ut Primus. secūsus. tertius & simi-



lia. Prif. de numeris.

Quotus pro quot etiam reperitur. Fabius de gram-  
matices studio: Qnotę & quę partes orationis.

Quotuplus: quanto piu. Interroganti referunt: quę  
proprie ad pondus mensuram uel numerũ dicun-  
tur: Simplum. duplum. triplum. quadruplum & si-  
milia. Prif. de numeris: ut Quotuplas uncias conti-  
net stathera tua q̄ mea: decuplas. Et quotuplũ ui-  
num habuisti hoc anno q̄ altero: duplum.

Quotuplex: de quanti doppi. Interroganti referunt  
Simplex. duplex. triplex. & similia. Prif. de num.

Quoteni ibitis: ad quanti. Interroganti referuntur:  
Bini. terni. quaterni. quini. deni. & similia: quę oĩa  
pluralia sunt semper auctore Prif. in libro de nu-  
meris. Auctores tamen improprie etiam singula-  
ri numero protulisse inueniuntur. Columella li. vi.

Quotena femina iugerum inquit.

Cuius cuia cuiũ: de chi. possessiuũ est infinitum: per-  
tinet enim ad oēs species possessiuorũ: ut Cuias est  
filia hec: mea uel tua uel illius. Id aut tam interro-  
gatiuum esse potest q̄ relatiuũ. Et eius masculinũ  
in fine acuitur differentię causa. Prif. xvii.

Cuias: donne. Interrogati referunt noĩa cuncta gen-  
tilia: ut Cuias est ille: nostras. uestras uel gręcus ul'  
Romanus & similia. Prif. xvii. Declinatur aut hic  
& hec cuias. huius cuiatis: sicut hic & hec arpinas  
huius arpinatis. Antiqui enim dicebant hic & hec  
cuiatis & cuiate: uelut hic & hec arpinatis & hoc  
arpinate. Plautus: Rogitant cuiatis sit.

De Comparatiuis. Ti. xi.

Omparatiuum est quod cũ positiui intellectu  
dũ.



uel cum aliquo partcipe sensu positiui magis ad/  
 uerbium significat: ut Fortior magis fortis. inte/  
 rior magis intra q̄ ille qui intus est. Prisc. iii.  
 Comparatiuum resoluitur per aduerbium & positi/  
 uum: ut Fortior. i. magis fortis: uel plus aut uehe/  
 mentius aut ualidius fortis. & similia. V.  
 Comparatio est uel similiū uel diuersorum uel mi/  
 norum ad maiora: uel maiorū ad minora collatio.  
 Priscianus ex Hermogene.  
 Gradus comparatiōis sunt tres. Positiuus ut fortis  
 Cōparatiuus ut fortior. Suplatiuus ut fortissimus  
 Positiuus dicitur: quia primus ponitur in compara/  
 tionis gradu.  
 Apud Gręcos comparatiuum refertur ad unum sui  
 generis: superlatiuū ad plura eiusdem generis. Sed  
 ad plures diuersi generis comparatiuo utunt̄. Cui  
 gtm quoq; adiungunt: cum abltō careāt. Quod &  
 latini imitati sunt utiq; inter duo: ut Aiacum for/  
 tior fuit Thelamonius. Et Manuum melior est  
 dextera. Horatius: O maior iuuenū dixit. Et Ode  
 penultima: Maior neronum ait: de Tyberio &  
 Druso loquens. Inter plures uero diuersi generis  
 abltō comparatiuum latini iungemus: ut Achilles  
 Troianis fortior fuit. & Tu es doctior Carthagi/  
 nensib9. Plin. li. xviii. Quanq̄ diligētior esset ceteris  
 Comparatiuus quidem gradus abltō casui iungitur  
 utriusq; numeri. Interdum tamen ntō interposito  
 q̄ aduerbio: ut Fortior Scipio Annibale: aut For/  
 tior Scipio q̄ Annibal. Prisc. iii. Dicimus item: Sū  
 fortior inter illos uel ante illos aut ex illis. Plinius  
 nero nullum omnium prestantius dixit libro. viii.



tit. xxi. Id autem fit græco more: qui cum careant  
ablatiuo: genitiuo utuntur in comparatiuis.

Sum magis pius q̄ Cato dicitur: uel magis pius Ca  
tone.

Enea fu t̄to piu iusto q̄to piu felice de Hector: Fu  
it tam iustior q̄ foelicior Aeneas Hectore. Prif. iii.

Achille fu piu forte che piu iusto de Enea. Fuit  
Achilles Aenea fortior magis q̄ iustior. Prif. iii.

Diuus quoq̄ Hieronymus de paup̄tate: Quidam  
ex fratrib⁹ parci⁹ magis q̄ auari⁹. Fabius uero  
libri tertii plog⁹ ait. Sitq̄ salubrior studiis q̄ dul  
cior. Et Columella li. vi. At si longior fuerit q̄ la  
tior. Ergo sine magis etiam bene dicitur.

Fiunt cōparatiua a nominibus adiectiuis: quę pos  
sunt incrementa uel diminutiones accipere: ut cla  
rus clari⁹. A uerbo detero deteris deterior. A par  
ticipiis amans amantior. A prępositionibus extra  
exterior. intra interior. ultra ulterior. citra citerior.  
supra superior. infra inferior. post posterior. ppe.  
propior. ante anterior. Ab aduerbiis pride⁹ prior  
diu diutius. sepe sepius &c.

Secundę declinationis nomina or assumunt in geni  
tiu⁹: Tertię in datiu⁹: & faciunt comparatiua: ut  
clarus clari⁹. sapiens sapienti sapientior. Sed bo  
nus facit melior. sinister sinisterior. dexter dexteri  
or. magnificus magnificentior. munificus munifi  
centior. iuuenis iunior. magn⁹ maior. malus peior  
paruus minor.

Quę uocalem ante us habent non formāt in usu cō  
paratiua: ut Pius. arduus. egregius. dubius. strenu  
us. idoneus. Assumunt autem magis aduerbium:



& usum comparatiui complent: ut Magis pius  
hic q̄ ille. Varro tamen lib. ii. de canibus loquens  
Assiduiiores ait.  
Mediocris & rudis: ut Diomedes ait: comparati-  
uo & superlatiuo deficiunt. Ocyor & ocysissimus  
a gr̄eco est ocys. Prisc. xv.  
A nequam nequior & nequissimus inueniūt. A pri-  
dem remota dem & addita or fit prior. & accepta  
mus fit primus. Prisc. iii.  
Sepe comparatiuus gradus preponitur superlatiuo  
ut Maior maximo. Tul. pro. M. Marcello: Ma-  
ximas omnes tibi gratias agim⁹ Cai Cēsar. Etiā  
habemus maiores.  
Minor triginta annorū & minor triginta annis di-  
citur. Sic etiam maior. Item habeo duos annos di-  
eb⁹ q̄q; minus. Est mihi plus minusue mali quā  
boni. Maio uno anno piu de trenta: Habeo trigin-  
ta annos pl⁹ uno. Diligo illū min⁹ aut plus equo.  
Positiuo iungimus t̄m. quantū. multū. paulū & simi-  
lia. Cōparatiuis uero & superlatiuis tanto. quāto.  
multo: ut Multū poct⁹ & multo doctior. Dicim⁹  
etiam tanto ego ante ueni quāto post tu uenisti.  
Propior propius & proximus dtō & actō iuncta  
legi: ut Propior uel propius aut proximus ocea-  
no uel oceanum. Dicitur quoq; ad oceanum pro-  
pius. Item proxime deos accedo. aut ad deos pro-  
xime. Lege Thesaurum.

De Superlatiuis. Tit. xii.

f Vperlatiuum est quod ad plures sui generis  
comparatum superponitur oīb⁹: ut fortissi-  
mus gr̄ecorum fuit Achilles. i. super oēs gr̄ecos



fortis. Per se uero prolatum intellectum habet cū  
ualde aduerbio positiui. Nam dicendo: fortissim⁹  
Hercules fuit: non adiiciens quorum: intelligo ual  
de fortis. Prif. iii. Valla tamen scribit superlatiuū  
resolui per superlatiuū & positiuum: ut Fortissim⁹  
mus gręcorū Achilles. i. maxime fortis & ualidiss  
sime. Non enim cōmode dicitur ualde fortis. Nā  
quid absurdus q̄ cum exponamus comparatiuū  
per comparatiuū: exponere superlatiuum per posi  
tiuum?

Superlatiuum genitiuo plurali uel singulari iungit  
nominis collectiui: ut Fortissimus gentis. Priscia  
nus. iii. & xviii. Dicimus item: Fortissimus ante  
alios uel ex aliis.

In er adiectiua accepta rimus faciunt superlatiuum  
ut Pulcher pulcherrimus. acer acerrimus. Sed dex  
ter dextimus & sinister sinistimus faciūt Prif. iii.

In us adiectiua assumūt in gto s & simus: ut Clarus  
clari clarissimus. Excipitur Bonus optimus. muni  
ficus munificentissimus. malus pessimus quod de  
sinit in simus. magnus maximus. paruus minimus  
multus plurimus. Prif. iii.

Quidam positiui carent superlatiuis: ut Senex. iuue  
nis. adolescens. diues. memor. rudis. singularis. Et  
habentes e ante us: ut idoneus. At tria ultima com  
paratiuo etiam carent.

In ximus duo desinunt: Magnus maior maximus.  
prope propior proxim⁹. quod quidē pro cognat  
o positiui significationem habet. itaq; etiam com  
paratiue profertur. Vlpianus: Siquis proximior  
cognatus nasceretur. Prif. iii.



Tertię declinationis nomina in genitiuo assumunt  
 fimus: ut Vilis uilissimus. utilis utilissimus.  
 Sex limus accipiunt: agilis. facilis. gracilis. q.  
 Ac humilis. similis. docilis. composta uel adde.  
 Vetus ueterrimus facit a ueter positiuo antiquo.  
 Intra interior intimus. ultra ulterior ultimus.  
 Citra citerior citimus. Cicero de Rep. vi. Quę ulti  
 ma a caelo: citima a terris: luce lucebat aliena. Ex:  
 tra exterior extimus uel extremus. Supra superior  
 supremus. Post posterior postremus. Infra inferi  
 or infimus. A uerbo Detero deterior deterrimus.  
 Ante anterior superlatiuum non habet in usu. Prif.  
 iii. Dicimus autē Extimus illius. illi. & ab illo. Le  
 ge Thesaur.

#### De Participiis. Tit. xiii.

**p** Articipium ait Sergius dictum quasi partica  
 pium. Habet enim a nomine genera & casus:  
 a uerbo aut tempora & significationes: ab utroq.  
 numerum & figuram.  
 Amans: amante. i. qui amat: uel qui amabat.  
 Amaturus: da amare. i. qui amabit.  
 Amatus: amato. i. qui amatus est uel fuit aut fuerat.  
 Amandus: da esser amato. i. qui amabitur. Resolui  
 tur enim participium in relatiuum ac uerbū tem  
 pore seruato ut patuit.  
 Participia uerboꝝ suoꝝ seruant constructiōem: ut  
 Doctus grāmaticā: doceor enim grāmaticam dici  
 mus. Doct⁹ uero grāmaticę nomen est. Prif. xviii.  
 A uerbo actiuo duo participia ueniunt. Pręsens: ut  
 Nutriens. Futurum: ut nutriturus.



A uerbo passiuo duo ueniunt participia. Præteritū  
ut Nutritus. Futurū: ut Nutriendus.  
Sciendū q̄ si deficient supina deficient etiam parti-  
cipia futuri in rus: & præteriti quę ex ipsis nascunt  
Grāmaticus docuit: nullū formare supinum  
Urgeo cum renuo. metuo. timeo. spuo. posco.  
Compesco. fugo. disco. spuit. arceo. lingo.  
Caluoq; cum tollo: quamuis sublatus ei dant.  
Ango anctum profert: anxus quoq; rus fugit aut  
A neutris duum temporum participia ueniunt. Præ-  
sentis: ut Stans. sonans. Futuri: ut Staturus. sona-  
turus: non soniturus Euphonię gratia:  
In Meditatiuis Inceptiuis quoq; uerbis  
In rus deficient. tibi parturio esurio do  
Exemplum: horresco. feruesco siue tepesco.  
In Neutris etiam desunt quę sunt secundę  
Ac per ui faciunt perfectum: calleo monstrat.  
Ferbeo cum tepeo. stupeo. lateo. niteoue.  
Ex his tolluntur septem solūmodo uerba:  
Nam doleo doliturus habet. Careo cariturus.  
Sic ualeo. placeo. noceo. pateo. caleoq;  
Pelignus dixit Caliturasq; ignibus aras  
In decimoterno. Pateo passurus habebit.  
Forte deo doliturus erit. Naso quoq; dixit. li. ix.  
Hęc quoq; deficient in rus: propriisq; supinis:  
Ambigo. scando. luo. sterto. uel strideo. strido.  
Psallo. mico. rudo. pēdo. tum parco peperci.  
Et conquinisco uel obedio. dego: pauetq;  
Luceo. tum sisto. satago. scabo. malo. uoloue.  
Ac nolo & glisco. cresco. pluit. ēstuo. uergo.  
Mando simul. sorbo cum sorbeo. Plinius ipse



Inuenien di auri titulo Sed parcitum inquit.

*seuo*  
Vult participio Phocas caruisse futuri  
Sitis. seuo. fluo. serit. algeo. Plinius autem  
Sepe saturus ait. Mando mansus retinebit  
Nancq cibos mansos Fabium dixisse notauit. inx.  
Spica quidem quarto docuit te plura libello.

Bis septem: retinent tria participia: neutra.  
Prandeo uel coeno. nubo. placeo. careoq.  
Assuesco. pateo. iuro. titubo. soleo tum.

Audeo uel fio cum fido gaudeo siue. Pris. xi.

Vt prandeo: prandens: pransus & pransurus. Careo  
carēs: cassus & cariturus. Sed cassus magis est no  
men: precipue quum uanum significat. Fido fidēs  
fusus & fisurus. &c. Fio quidem factus tantūmo  
do habet. Fiens enim non facile reperitur. Factu  
rus est a facio. & Futurus a Sum es est fui. Id ue  
ro ostendunt Affuturus. defuturus. & similia.

Ens a Sum es est: Cēsar non incōgrue protulit Pro  
scianus. xviii.

Transitiua neutroꝝ uerba: non tamen omnia quat  
tuor participia tenent: ut Aro arans: araturus: ara  
tus & arandus.

A Cōmuni uerbo quattuor temporum nascunt̃ par  
ticipia: ut Criminor criminans: criminaturus: cri  
minatus & criminandus. Pris. xi.

A Deponenti trium tempoꝝ ueniunt participia: ut  
Sequor seqnens: secutus & secuturus. Pris. xi.

Liquor uel medeor. liceor. uescor. reminiscor.  
Fert liquensue medensue licens uescens reminiscēs.  
Dat Reor ipse ratus Diomedes non tamen ultra  
Nempe fruor fruitus uel fructus sum uariabit



Sed fruiturus habet: fructurus nemo notauit.  
 Fretus confusus fertur: sic dicito nomen.  
 Threicia fretus cithara: fidibusq; canoris. Virg.  
 Inuenies tu nempe fruens Ciceronia querēs. in. n. d.  
 Nascor dat nascens & natus. dic oriturus  
 Ac oriens ortus. moriens tuus & moriturus.  
 Eruiturus item dabit erutus. Prisc.  
 A nascor Phocas rus scribit non reperiri.  
 Sequendus. i. quem debent sequi. Loquendus. i. quē  
 debemus loqui: nomina sunt. Prisc. viii. Ouidius  
 quoq; primo tristiū inquit: Ne mihi mors misero  
 bis patienda foret: Vbi patienda nomen est. Non  
 enim sui uerbi tenuit constructionem: nec tempus  
 significat. Ennius etiam teste Nonio ait: Audibo:  
 atq; auris contra tibi utendas dabo.  
 Impsonalia deficiunt in supinis & participiis: ut Pi  
 get. pudet. Quāuis Plaut⁹ puditiū posuit. Prisc. xi.  
 Pudēs. i. uerecūdus: & pudendus in pudorē haben  
 dus: nomina sunt. Ouidius Fast. iiii. Nec gener est  
 nobis ille pudendus ait.  
 A piget etiam pigitum protulit Syllius li. vii. Nec  
 pigitum paruoscq; lares: humilescq; subire.  
 A poenitet poenitens nomen & participiū est. Iun/  
 gitur enim ablatiuo cum de: & est nomen. Sueto/  
 nius in Claud. Poenitentis de matrimonio Agrip  
 pinę. Iunctum uero genitiuo participium est. Sue  
 tonius in Vitellio: Non multo post poenitens fa  
 cti. Poenitendus nomen est. Suetonius in Vesp.  
 Sed tamen reipublicę nequaq; ipoenitēda. Sallusti  
 us quoq; in Iug. ait: Num eorum poenitēdum sit.  
 Vbi quidem gerundium est.



Pertesus & genitiuo & actō iungitur. Macrobius  
primo de sonio: Pertesus necessitatis. Suet. i Cēs.  
Et quasi ptesus ignauia suā. Id aut uenit a ptedet.  
A Libet libēs inueniūt: sed nomen. A licet licens &  
licitus. Vir. viii. Et licito tandem sermone fruunt.  
Participia in uim nominis transeunt quattuor mo-  
dis: tempore. constructione aut casu. comparatiōe  
& compositiōe. Pril. x. de. xii. car. Tempore hoc  
est si tempus amittāt: ut hic doctus laudatur. Tu  
amandus sedes. i. amari dignus. Constructione  
aut casu: Si uerbi casum non sequant: ut Doctus  
grāmaticę. fugitans litiū. Comparatione: ut Ma-  
gis doctus hic q̄ ille: Vbi etiam tempus amittit.  
Compositiōe: ut Nocens innocēs. Si enim partici-  
pia per se componant nō prius uerbis compositis  
transeunt in noīm uim auctore Pril. li. xi.

De Consequentia ablatiui participiorū.  
Sole ascendente dies fit. i. dum sol ascēdit. & Traia-  
no bellante uicti sunt Parthi: hoc est: dum Traia-  
nus bellabat seu bellaret. Et Audita lectione can-  
tabimus. i. postq̄ audita erit lectio. Fit talis cōstru-  
ctio per ablatiuum nominis & participiū: uerbo &  
nominatiuo alterius nominis iunctū. Pril. v. Dici-  
mus etiam: Me doctore florent Musę. i. dū ego  
doctor sum: uel dū ego doceo. Illo impatore: dō-  
nec ille impat. Pietate manēte: dum pietas manet.

De Figuris. Tit. xiiii.  
f Figura: sicut nomine ipso patet: est conforma-  
tio quedam remota a cōmuni & primum se  
offerente ratione. Vel Figura est arte aliqua noua  
ta forma dicendi. Fab. ix.



**¶** Nempe Prolepsis erit p̄sumptio: tunc & enim fit  
Quum quod posterius ueniet: describitur ante.

Vergilius sexto: portusq; require uelinos.

Vel totum capitur: post partes accipiuntur:

Discipuli discunt: hic Pindaron: ille Catullum.

Prolepsis ex pro qđ est ante: & lepsis acceptio: qua  
si p̄acceptio seu p̄sumptio dicitur. Fit autem  
quum sumitur totum & post partes accipiuntur:  
ut Aquilę uolauerunt: hęc ab oriente: illa ab occi  
dente. Siue: Aquilarum altera deuolauit ab orien  
te: altera ab occidente. De hac Prisc. li. xvii. plura di  
xit: & nos in carmine figurarum.

**¶** Quum plures sensus uerbo concludimus uno

Fit Zeugma: a nobis adiunctio dicitur esse.

Zeugma latine dici potest Adiunctio s̄m Prisc. xvii

Est autem figura teste Fab. li. ix. quum unum ad  
uerbum plures sententię referuntur: quarum una  
queq; desiderarent illud si solę ponerentur. Id tri  
bus accidit modis. Aut p̄posito uerbo: ut Vicit  
pudorę libido: timorem audacia. Et tunc d̄r Pro  
tozeugma. Aut uerbo in medio posito: ut Tu cur  
ris & ille. Et tūc Mesozeugma nōiā. Aut uerbo  
postposito: ut Obsequiū amicos: ueritas odiū pa  
rit. Et tūc hysterozeugma uel hypozeugma dicit̄.

**¶** Pro numero numerum ponas Synecdocha fiet:

Dicendo naues armato milite complent.

Si partem sumis pro toto: uel uice uersa:

Da requiem puppi: ueniet quum frigidus annus.

Nuda genu: moesta & uultum: synecdocha fiet.

Synecdoche dici potest Conceptio. A Cicerone in  
dignitatibus dicit̄ Intellectio. Fit aut̄ quū a parte





totum:uel a toto pars intelligitur:ut Puppi.i.nauis  
Hostis habet muros:pro hostes.Frigidus annus:  
id est frigida hyems.Meminisse autem debemus  
ait Donatus:quoniam fit a parte totum:faciendum esse ab  
insigniori parte.Fit etiam quoties participio prete-  
riti temporis a passiuo:iungimus casum actiuum:ut Deie-  
ctus animus.Moesta uultum.Ser.i.ergen.Resoluit uero  
habens deiectum animum:& habens moestum uultum.  
Sed in carmine potius quam prosa utemur.

**U**rbem quam statuo est uestra Antiptosis habet.  
Antiptosis dici potest latine per casum.Figura est quoniam  
casus pro altero casu ponitur: ut Urbem quam sta-  
tuo uestra est:pro urbs.& Sermonem quem audi-  
stis non est meus.& Quam putas Demosthenis  
orationem Aeschinis est.Fit enim ex anti quod  
est pro:& ptosis casus.

**P**ars infrusta secant: dic synthesin esse figuram.  
Synthesis ex syn quod est con:& thesis positio dici-  
tur.Fit autem quum singulare nomen collectivum  
uerbo plurali componitur: ut Pars infrusta secant:  
& Populus clamant.

**E**st Appositio coniunctio quippe duorum  
Substantiuorum:declarant seque uicissim.  
Miratur molem Aeneas magalia quondam.  
Appositio est duorum substantiuorum coniunctio  
sine copula:quorum alterum declarat alterum: ut  
Alexander Biondi filius.Requiruntur autem duo  
substantiua in eodem casu.

**D**ic ego Paulus amo(Euocatio dicitur esse)&  
Tu Cicero curris.  
Euocatio est quum primae uel secundae personae tertiae



iungitur sine copula ut patuit.

**S**yllepsis siue & Conceptio tripliciter fit:

Et genere & numero & persona: indignius autem  
Hic deducendum est ad dignius optime lector.

**C**ōceptio seu Syllepsis est adductio indignioris ad  
dignius. Fit autem tribus modis: Genere. Numero  
& Persona. Genere ut masculinum concipiat  
foemininū & neutrum. Foemininum uero concipiat  
neutrum: ut Quintus & Martha sunt mei.  
Martha & hoc animal sunt nostre. Luc. primo:  
Dis erat: hinc leges & plebiscita coactę. Masculi  
nū genus dignius est foeminino & neutro: & foer  
mininum neutro. Numero fit quum pluralis cō  
cipit singularem: uel singularis dictio plurali uer  
bo redditur. Hoc enim schema late patet: ut Don  
ait: ut Discipuli & p̄ceptor legunt. uel Discipuli  
cū p̄ceptore legunt. Pindarus & Quintus amāt.

Persona fit ut prima concipiat secundam & ter  
tiam: Secunda concipiat tertiam. Prif. teste in. xii.  
& xvii. Prima enim dignior est secunda & tertia:  
secunda uero dignior est tertia. Dic igitur: Ego &  
tu legimus. Ego & ille scribimus. Ego & uos &  
illi fecimus. Itē diuellimur inde Iphitus & pelias  
mecum. i. & ego. Tu & ille scribitis. De his latius  
in carmine figurarum.

Gloria Lausq; Deo ::

e ii



## Summa Declinationis per Ant. Mancinellum.

Prima declinatio. Tit. i.

Secunda declinatio. ii.

Tertia declinatio. iii.

Quarta declinatio. iiii.

Quinta declinatio. v.

Patronimica in des. vi.

Patronimica in as. vii.

Patronimica in is. viii.

Patronimica in ne & gręca in e. ix.

Gręca in os. x.

Vnus. Totus. Solus. Vllus & similia. xi.

De numeralibus. xii.

Composita e duobus rectis. xiii.

Composita ex recto & obliquo. xiiii.

Composita e duobus genitiuis. xv.

A quis & qui deducta. xvi.

Composita pronomina. xvii.

Fabius lib. i.

Nomina declinare & uerba in primis pueri sciant:

Necq; enim aliter puenire ad intellectũ sequentiũ pnt. Quod etiã monere superuacuũ erat: nisi ambtiosa festinatione pleriq; a posterioribus incipient. Et dũ ostentare discipulos circa speciosiora malũ cõpendio morant. Phoca etiã teste: Omnis ambiguitas noĩs in genere & declinatiõẽ cõsistit. Quã pessime itaq; faciant grãmaticę fundamenta contemnere: oĩum sit iudicium. Nonne & M. Tullius orator artis grãmaticę diligentissimus fuit: ut & Fabius meminit?



Prima Declinatio. Tit. i.

p Rima genus tm̄ poscit uariatio triplex:

Masculum: muliebre: simul cōmune teneto.

Sumit A post As Es aut Am uariatio prima.

Aegina. gneas. anchises monstrat: & Adam.

In A.

Hec Aegina. hui⁹ ne. huic ne. hanc nam & nan. o na.  
ab hac na. Sic uariantur in a gr̄corum propria  
foeminina. ut Maia. melissa. medea.

Hec familia. hui⁹ familie & familias. huic lie & c̄. In  
de componit hic paterfamilias. huius pr̄ffamilias  
hec Mr̄familias. huius matr̄ffamilias & c̄.

Hec dea. huius de. huic de. hanc deam. o dea. a dea.  
he de. harum dearum. his deabus. has deas. o de.  
a deabus. Sic uariantur octo inferiora.

Filia cum Nata Libertaq; uel Dea Mula:

Sic Equa sic Asina in plurali terminat abus.

Hic & hec Dardanida. huius de. huic de. huc & hanc  
dam. o dardanida. ab hoc & ab hac da. Hi & he  
Dardanide. horum & harum nidum & nidarum.  
his dis. hos & has das. o dardanide. a dis. Sic eūt  
graiugena. coelicola. terrigena. & similia deriuata  
seu composita nomina. Antiquissimi uero Terri-  
genus na. num. protulere.

He suppetie has suppetias tm̄.

Has inficias solum: quod nomen heret eo is it dum  
taxat. Hinc Fab. li. iiii. simul & iiii. ait: Neq; infici  
as eo: pro nego.

In As.

Hic Aeneas. huius ne. huic ne. hunc neam & nean  
o nea. ab nea. Huiusmodi propria gr̄ca in as fi:



nita declines. ut Bitias. pelias. satanas. Dicitur etiam  
fatan fatanis.

In Es.

Hic Anchises. huius se. huic se. hunc sen. o se. ab se.  
Ita quoque similia græca inflectuntur. ut Geriones.  
achates. polites. Veteres autem hic Anchisa etiam  
dixerunt. Et Gerionis sepe inuenies.

In Am.

Hic Adam. huius de. huic de. hunc dam. o dam. ab  
dam. Siue hic Adam. huius adam. huic dam. hunc  
dam. o dam. ab dam. Sic etiam Habraham & si-  
milis barbara uariantur in Genesi.

Secunda Declinatio. Tit. ii.

p Rimū foemineum neutrum genus adde scdē.  
Er uel ir: urq; refert: eus. us simul umq; secūda  
Indicat hic teucer. uir uel satur. orpheus atq;  
Pactolus: templum.

In Er.

Hic Tymber. huius bri. huic bro. hunc bron & brū  
o ber. a bro. Similiter hic Menāder. teucer. euan-  
der: quæ in us etiam reperiuntur. ut Menandrus.  
teucrus. euandrus. tymbrus.

Hic Caper. huius pri. huic pro. hunc prū. o per. a pro  
hi capri. hoꝝ caproꝝ & caprum. his pris. hos pros  
o pri. a pris. Ita uariantur in gto plurali omnia  
masculina secundæ declinationis neutro carentia:  
ut uirum & uiroꝝ. nummū & nummoꝝ. denariū  
& denarioꝝ: Quæ quidem si componantur: in um  
non in orum faciunt. Vnde aduertat.

Hoc Millenummū. huius millenūmū &c. hec milia  
nummū. hoꝝ miliūnummū. his milibusnūmꝝ &c



Item hoc Milledenarium. Et hic Triumuir. horum  
triumuirum. Duumuir. horum duumuirum &c. Caue di-  
cas Millenimorum. milledenariorum. duumuiorum.

In Ir.

Hic uir. huius uiri. huic ro. hunc rum. o uir. a ro. Hi  
uiri. horum uirum & uirorum. his uiris. hos ros. o ri.  
a uiris. Sic Leuir leuiri. Duumuir. ri. Triumuir. ri.  
& alia ab eo composita. Sed in genitiuo plurali le-  
uorum. duumuirum. triumuirum. Non aut leuorum.  
duumuiorum. triumuiorum.

In Vr.

Nominatiuo Satur. ra. rum. Genitiuo. ri. re. ri. Dtō  
ro. re. ro. Accusatiuo. rum. ram. rum. O satur. ra. rū  
A ro. ra. ro. Pluraliter saturi. re. ri. Genitiuo rorum.  
rarum. rorum. Datiuo ris. Accusatiuo. ros. ras. ra.  
Ori. re. ra. A ris.

In Vs.

Hic Pactolus. huius li. huic lo. hunc lon & lum. Ole.  
A lo. Ita inflectuntur similia græca: ut Priamus.  
Hic Vicarius. huius rii. huic rio. hunc rium. O rie. A  
rio. Hi Vicarii. horum rium & riorum. his riiis. hos  
rios. o rii. a riiis. Sic eunt appellatiua in ius: ut pius  
socius.

Hic Vergilius. huius lii. huic lio. hunc lium. o uergili  
a lio. Hoc pacto in ius propria: ut Antonius Iulius

Hic supparus suppari &c. hi suppari. supparorum.

Et hec suppara supparorum &c.

Hic sibilus. hi sibili. & hec sibila &c.

Hic balteus. hi baltei. & hec baltea. &c.

Hic iocus hi ioci & hec ioca &c.

Hic locus hi loci & hec loca &c.



Hic tartarus tartari. hec tartara tartarorum &c. Sic  
 Dindymus & dindyma. Tenarus & tenara. Me-  
 nalus & menala. Massicus & massica. Ismarus &  
 ismara. Gargarus & gargara. Pileus & pilea. In-  
 fernus & inferna. Auernus & auerna. hic uel hec  
 Carbasus hec carbasa carbasorum. hec Pergamus  
 mi. hec pergama pergamorum. hec Intybus hec in-  
 tybi. Hoc uero intybum hec intyba facit. hec Ar-  
 butus ti. hec arbuti torum: pro arbore. hoc arbutu.  
 ti. hec arbuta torum. pro pomis.  
 Semisomnus na num: uel hic & hec semisomnis &  
 hoc semisomme &c. Biugus ga gum. hic & hec bi-  
 iugis & hoc biuge. Quadriugus ga gum. hic &  
 hec quadriugis & hoc quadriuge. Inermus ma-  
 mu. hic & hec inermis & hoc inerme. Vnanimus  
 ma mum. hic & hec unanimis & hoc uuanime. Sic  
 Exanimus & exanimis & similia. Perenus na nu.  
 hic & hec perennis & hoc perenne. Hilarus ra ru.  
 hic & hec hilaris & hoc hilare. Infrenus na num.  
 hic & hec infrenis & hoc infrene.  
 Hoc Virus hoc uirus o uirus. At Lucretius hui9 ui-  
 ri & a uiro dixit. Et Suet. in Tyb. uiro est usus.  
 Hoc Pelagus. huius gi. huic go. hoc gus. o ge. & o  
 gus. a palago. Sic etiam uulgus.  
 O deus: o lucus uocita: sed filius olim  
 Filie: nunc fili: populus le lus ac uocitabit.  
 Fert pelagus: uulgus: fluuius: chor9: agnus: e ul' us.  
 Domus.  
 Hec Domus. huius mus & mi. huic mui. hanc mu.  
 o mus. a mo. Hec domus. harum muu & morum.  
 his domibus. has mos. o mus. a mibus.



In Vm.

Hoc templū. huius pli. huic plo. hoc plum. o plum. a plo. Hęc templa. horū temploꝝ. his plis. hęc pla. o pla. a plis. Similiter hoc Patronimicū. Gręce uero patronimicon dicitur: Gręca enim in on neutri generis in um terminant apud latinos. Prif. vi.

Hoc iugerū. huius ri. huic ro. hoc rum. o rum. ab ro. Plurale tenet hęc iugera. hęc iugera. o iugera tñ. Ab hoc iugere. hęc iugera. hoc rum. his ribus. hęc ra o ra. ab ribus. Tibullus secundo Iugere dixit. Plinius item li. xix.

Hoc porrū. huius ri. huic ro. hoc rū. o rum. a ro. hęc porra & hi porri. horū porroꝝ. his porris &c. Sic etiam Frēnū hęc frēna & hi frēni. Filū hęc fila & hi fili. Foꝝ hi fori & hęc fora. hęc fora & o fora. Hoc cēlum. huius li. huic lo. hoc lum. o lum. a lo. hi cēli. hoꝝ lorum. his lis. hos los. o li. a lis. Syl. li. ix. Discordia demens intrauit cēlos: superosq; ad bel la coegit.

Hoc Epulū. huius li. huic lo. hoc lum. o lū. ab lo. hęc Epule. harum larū. his lis. has las. o lę. ab lis.

Hoc Balneum. huius nei. huic neo. hoc neum. o neū. a neo. Hęc Balnea. horum neorum &c. hęc Balneę. harum balnearum &c.

Hęc Glyceriū. huius ri. huic rio. hanc riū. o riū. a rio Sic eunt in um foeminina: ut Dorciū. Sophroniū.

In Eus.

Hic Orpheus. huius ei uel eos. huic eo & phi. hęc eū eon & ea. o Orpheu. ab orpheo. Sic inflectūtur in eus diphthongo: gręcorum propria: ut Perseus. Theseus. tydeus.

horum



Hic Androgeus non uariatur ut orpheus. tydeus.  
perseus. Non enim finit in eus diphthongon ut ea  
Vnde Ariadna apud Ouidiū inquit: Viueret An  
drogeus utinam. Id uero nomen Attici ita infle/  
ctunt ut docuit Constantinus & Seruius. ii. en. ibi  
Androgeos offert nobis socia agmina credens.  
Ho Androgeos. tu androgeo. to androgeo. ton an/  
drogeon. o androgeos. Pluraliter Hi androgeo.  
ton androgeon. tis androgeos. tus androgeos. o  
androgeo.

Hic androgeus latini usurpant. huius androgei uel  
geo. huic geo. hunc geum uel geon. o gee. ab geo.

Tertia Declinatio. Tit. iii.

**t** Tertia quippe genus uariatio continet omne:  
Pluribus ipsa modis finitur: in ordine dicā.

In A.

Hoc poema. hui9 matos & matis. huic mati. hoc po  
ema. o ma. a poemate. Hec poemata. horum matū  
his matis & matibus. hec mata. o mata. a matis &  
matibus. Ita uariantur in a grecorum neutralia:  
ut Syrma syrmatīs. toreuma toreumatīs. pascha  
paschatīs. non pascha pasche.

Hec Saturnalia. horum lium & liorū. his libus. hec  
lia. o lia. a libus. Similiter flectuntur ludorum fe/  
storumq; nomina semper pluralia: ut Vulcanalia.  
Bacchanalia. Neptunalia. Orgia. Solemnia.

In E.

Hoc Cubile. huius lis. huic li. hoc le. o le. a li. hec cu/  
bilia. horum lium. his libus. hec lia. o lia. a libus.

Veteres autem in i & in e terminarunt ablatiuū neu  
traliū nominum quę in e desinūt. Vnde sepe in/



uenies a mare & mari. hoc uero Soracte. huius so-  
ractis &c. a soracte tantummodo facit ablatiuum  
Lege Syllium li. v. Sic etiam hoc Rete retis: a rete  
semper.

Hoc mare. huius ris. huic ri. hoc re. o re. a re & ri. Hec  
maria. hec ria. o ria: Cæsar dixit maribus.

Hoc cepe. hoc cepe. o cepe fm Sergium.

Hoc Gausape. huius pe. huic pe. hoc pe. o gausape. a  
pe. hec gausapa. horum pum. his pibus. hec pa. o  
pa. a pibus.

Hoc presepe. huius pe. huic pe. hoc pe. o pe. a pe. hec  
pia. horum pium. his pibus. hec pia. o pia. a pibus.

Hoc prenestre. huius ste. huic ste. hoc ste. o ste. a ste.

Dicit etiam hec prenestis. huius stis. Seruius. vii. en.

Hoc Aplustre uel amplustre. huius aplustris. huic  
stri. hoc stre. o stre. ab hoc stri. hec aplustra & aplu-  
stria. horum aplustriū. his stribus. hec stra & stria.  
o stra & stria. ab his stribus.

Hec Ilia. horū ilium. his ilibus. hec ilia. o ilia. ab ili-  
bus. Iuuenalis: Vis frater ab istis ilibus? Plinius  
tamen libro. xi. Ile dixit.

#### In I.

Hoc Gummi. huius mi. huic mi. hoc mi. o mi. a mi.  
plurali caret. Simili pacto hoc Sinapi. Dicit etiam  
hec Sinapis: ut Columella. Fletū factura sinapis.

Hic & hec & hoc Eiusmodi. huius di. huic di &c.

Huic frugi. huius nihili. huic mācipi. cordi. nauci. fi-  
gurate cum oībus casibus & generibus iungi pnt:  
Ut hic & hec & hoc frugi. huius gi. huic gi &c. ut  
Frugi homo qui frugi est: hoc est utilitati. Frugi  
homines: qui frugi sunt.

f



In Y.

Græcula in y græco reperimus nomina quedam.  
Moly: epy aut dory hoc: casus quæ tris retinebūt.

In O.

Hic & hęc nemo. huius neminis. huic ni. hunc & hęc  
nem. a ne. Vocatiuo caret & plurali.

Hui⁹ diciōis. huic dicioni. hęc nem. a ne. pbo alibi.  
Hęc Compago. huius ginis. huic gini. hanc nem. o  
go. a gine. hę compagine. harum ginum &c. Sic  
etiam Ambago ambaginis &c. Compages uero  
compagis habet: sicut Ambages ambagis. Plini:  
us: Ouidius & Manilius Compaginis uariant &  
Ambaginis.

Hęc pondo. horū do. his do. hęc do. o do. a pondo.  
Hęc Dido: latine huius didonis. huic oni. hęc onem.  
o dido. a one Sic quoq; Calypso calypsonis: Ca/  
listo calistonis. Græcæ autem declinationis tres ca/  
sus tm accipimus: ut etiā Seruius. vii. docet: Ntm  
Genitiuum & Accusatiuum: ut hęc dido. huius di/  
dus. hanc dido. Sic Sapho saphus sapho. Alecto  
alectus alecto. Possumus item dicere ab hac Di/  
do: Sapho: Alecto. Plinius enim a sapho dixit li.  
xxii. c. vi.

In Ac. In Ec.

Hoc lac. hui⁹ lactis. huic lacti. hoc lac. o lac. a lacte.  
Hoc halec. huius ecis. huic ci. hoc halec. o halec ab  
ce. Plurali carent. Plinius uero inquit: halecem: sed quam  
protinus illa uorat.

In Id. In Vd.

Hic David. huius dauid. huic uid. hunc uid. o uid. a



dauid. Ita Priscianus.

Hic Bogud bogudis Maurorum rex: huic udi. hūc  
udem. o gud. a gude.

In Al.

Hoc animal. huius animalis. huic ali. hoc animal. o  
animal. ab animali. hec animalia. horum animaliu  
his libus. hec lia. o lia. ab animalibus. In al neu  
tra sic uariantur: ut hoc Tribunal lis. hoc cervical  
lis. Prisc. vii. Sic etiam hoc Vectigal media longa:  
huius galis. Sed genitiuo plurali horum uectiga  
galium & uectigaliorum in Suetonii primo legi  
mus. De quo etiam Macrobius. i.

Hic Annibal. huius balis. huic bali. hunc balem. o  
bal. ab bale. Ita inflectuntur in al masculini ge  
neris: ut hic Sal.

In El.

Mel mellis melli mel melq a melle reposcit.  
Hec mella hec mella & mella o: plurale tenebit.  
Fel fellis uarians totum plurale creabit.

In Il.

Hic & hec uigil. huius gilis. huic li. hunc & hac lem  
o gil. a gile & gili. hi & he uigiles. horu & haru gi  
lu. his libus hos & has les. o les. a libus. Similiter  
hic puigil pugilis &c. a pugile & pugili &c.

In Ol.

Sol solis soli solem sol sole reflectit.  
Sepius inueni soles & solibus ipse.

In Vl.

Consulis hic consul: Presul uult presulis huius.

In Am.

Hic hec hoc Nequam: certe non est uariandum.



**In Em.**

Hoc tantundem. huius tantidem. hoc tantundem.  
Hi & he & hec totidem. horum & harum & horum  
totidem. his totidem. hos & has & hec totidem. ab  
his totidem.

**In Im.**

Hoc Cim uici nomen. huius cim. huic cim. hoc cim.  
o cim. a cim.

**In An.**

Hic Euan. huius euantis. huic ti. hunc tem & ta. o  
uan. ab te. Hic titan. huius titanis & titanos. huic  
titani. hunc titana tantum: ut Phocas ait: o titan. a  
titane. hi titanes. horum titanum. his nibus. hos ti/  
tanos. o nes. a nibus. Sic quoque hic pēan pēanis &  
pēanos. & omnia gręca in an masculini generis au  
ctore pēdicto: ut hic pan panos. Tulli<sup>9</sup> primo de  
oratore: Pēanem dixit.

Hic Pan panos dumtaxat differentię causa ut Pho  
cas ait: huic pani. hunc pana. o pan. a pane. hi pa/  
nes. horū panū. his panibus. hos panas. o panes. a  
panibus. Datius autem & ablatius rarissime in  
ueniuntur. Priscianus ait hic pan panos uel panis.  
Diomedes inquit: Pan nomen est totum gręce de  
clinationis.

**In En.**

Hec Syren. huius nos & nis. huic ni. hanc nem & na  
o syren. a ne. he syrenes. harū num. his nibus. has  
nes & nas. o nes. a nibus.

Ab hoc flamine pro uento. hec flamina genitiuo ca  
rent. his flaminibus. hec flamina. o mina. a nibus.  
Probo alibi.



In In.

Hic Delphin. hui9 phinos & phinis. huic phini. hūc phina. o phin. a phine. hi phines. horum phinum. his phinibus. hos phinas. o phines. a nibus. Dicitur etiam Delphinus delphini: & hic delphis delphinis. Similiter hic Arin arinis: & hic aris. hęc Eleusin eleusinis: & hęc eleusis.

In On.

Hic Sinon. huius sinonis. huic noni. hūc nem & nona. o sinon. a none. Ita etiam Simon simonis media longa contra rudium morem. Flaccus in poetica: Pythias emuncto lucrata simone talentum. Hęc sydon sydonis. huic doni. hanc donem & dona. o sydon. a done.

Hic Laocoon. huius laocoontis. huic ti. hunc tem & onta. o laocoon. a onte.

In Ar.

Hoc calcer calcaris. huic ri. hoc car. o car. a cari. hęc calcaria. horum rium. his ribus. hęc ria. o ria. a rib9 Sic eunt neutra in ar producētia penultimā genitiui: ut Lupanar lupanaris: laquear laquearif. Vnde hoc nectar nectaris a nectare facit. Sic & alia obliquo9 penultimā corripiētia. Caret aut plī nectar. Hoc Far farris. huic ri. hoc far. o far. a farre. hęc farra. hęc farra. o farra.

Hic & hęc & hoc par. huius paris. huic pari. hunc & hanc parem & hoc par. o par. a pare & pari. hi & hę pares & hęc paria. horum & harum & horum parium. his ribus. hos & has pares & hęc paria. o pares & o paria. a ribus. Sic declinātur ab eo cōposita: Dispar: compar: impar: separ.



### In Er.

Hic Puluer & hic puluis. huius pulueris. huic pulueri. hūc puluerem. o puluer & puluis. a puluere. Plurali caret. Sic quoq; sed pluraliter etiam: hic Ciner & hic cinis. huius cineris. hic Vomer & uomeris. huius uomeris. Sed cucumer cucumeris tantū: & hic cucumis cucumis facit.

Hic Aether & etheris. huic ri. hunc rem & ra. o &ther. ab &there. Similiter hic Aer aeris.

Hic Crater. huius crateros & teris. huic ri. hunc rem & tera. o ter. a tere. hi teres. horum terum. his terribus. hos teres & ras. o teres. a teribus. Sic etiam Panther: stather: character.

Hic Iuppiter. huius iouis. huic ioui. hunc iouem. o iuppiter. ab ioue.

Hic September. huius bris. huic bri. hunc brem. o ber. a bri. hi bres. horū brium. his bribus. hos bres & bris. o bres. a bribus. Sic uariantur: October nouember: december.

Ver ueris ueri uer uerq; a uere tenebit.

Sic Cicer hoc ciceris: plurali ambo caruere.

Verberis atq; beri solumq; a uerbere dicas.

Verbera plurali declinat tertius ordo.

Hoc iter. huius itineris. huic itineri. hoc iter. o iter. ab itinere. hęc itinera. horum itinerum. his itineribus. hęc itinera. o itinera. ab itineribus.

Hic Pedester: hęc pedestris: & hoc pedestre. huius stris. huic stri. hunc & hanc pedestrem & hoc stre. o pedester: o pedestris & o pedestre. a destri. hi & hę stres & hęc stria. horum & harum & horū striū his stribus. hos & has stres; stris; & hęc stria. o per



destres & o stria. a stribus.  
Mediocer sic & mediocris uel mediocre:  
Sic & Equester erit: Celer additur atq; Paluster.  
Et Volucer: Celeber: Alacerq; Saluber & Acer.  
Camper: Siluester item: quibus adde Sequester:  
Foemineum cuius Phocas uult esse sequestra.  
Dicitur etiam Pris. teste in. v. hic & hec Acer & hoc  
acre: Vel hic & hec acris & hoc acre. Similiter ista  
tria: Celeber & celebris: Alacer & alacris: Saluber  
& salubris.

Tripliciter duo ber: duo cer: uariare solemus.  
Mediocris etiam masculino genere legit: hinc Tul  
lius. ii. de oratore dixit: Mediocris orator.  
Sequester stria striū antiqui dicebant: gto sequestri  
stre stri: dtō stro stre stro zc. Nunc uero dicimus:  
Hic Sequester & hoc sequestre. huius stribus: huic stri  
hūc stre & hoc stre: o ster & stre: ab hoc stri. hi  
stres & hec stria. horū strium. his stribus: hos stres  
& hec stria: o stres & o stria: a stribus. Eius aut foe  
mininū est sequestra: huius sequestre: sicut musa se.  
In Ir.

Hoc hir: accusatiuo hoc hir: o hir.  
Pyr Constantinus ita græce inflectit:  
To pyr. tu pyros: to pyri: to pyr: o pyr.  
Hic & hec Martyr: huius tyros & tyris: huic tyri:  
hunc & hanc tyrem & tyra: o tyr: a tyre. hi & he  
martyres: horum & harū tyrum: his tyribus: hos  
& has tyres & ras. o tyres. a tyribus.

In Or.  
Hic hector: huius ris: huic: ri: hunc rem & ra: o he  
ctor: ab ctore. Sic Actor oris: Nestor oris & filia



Hoc Cor: huius cordis: huic di: hoc cor: o cor: a de.  
hec corda: horū diū: his ibus: hec da: o da: a dibus.  
Hic & hec & hoc Memor: huius moris: huic moris:  
hunc & hanc morem & hoc mor: o mor: a mori:  
hi & he res: horū & harum morū: his ribus: hos &  
has res: o res: a ribus. Memora nō dicimus Prif.  
teste: Neq; a memore legimus.

Hic & hec Bicorpor bicorporis: huic pori: hunc &  
hanc rem: o bicorpor: a pore: hi & he pores: horum  
& harum porum: his ribus: hos & has res: o res ab  
ribus: Sic quoq; Tricorpor: indecor: bicolor: con/  
color: discolor. Quid uero amorum. iii. inquit: Et  
uolat admissis discolor agmen equis.

In Vr.

Hoc Iecur: huius iecoris & iocinoris: huic iecori &  
iocinori: hoc iecur: o cur: ab core & cinore: hec co/  
ra et cinora: horum corum et cinorum: his ribus et  
cinorib9: hec ra et iocinora: o iecora et iocinora: ab  
iecoribus et iocinoribus.

Hoc Femur femoris zc. hoc robur roboris zc. hoc  
Ebur eboris zc.

In As.

Hic As huius assis huic assi zc.

Hic Mas maris huic mari zc.

Hic Pallas pallantis et pallantos. huic lanti. hunc  
lantem et lanta: o pallan pallas et o palla: a lante.

Sic eunt masculina græca in as nt in genitiuo ha/  
bentia: ut Calchas calchantis calchātos: Gigas gi/  
gantis gigātos: Diamas diamātis diamātos: Ada/  
mas adamātis adamātos: quę tria plurale tenēt: ut  
hi gigātes: horū gigantū: his gigātib9: hos gigātes



& gigantes. o gigantes. a gigantibus.  
 Hęc paupertas paupertatis & c. plurali caret.  
 Hęc pallas. huius pallados & palladis. huic di. hanc  
 ladem & lada. o pallas & o palla. a pallade.  
 Hęc lampas. huius ados & adis. huic adi. hęc adem  
 & ada. o lampas & o lampas. a pade. hęc lampades.  
 harū adum. his adibus. has ades & adas. o pades.  
 a padibus. Sic etiā Menas menadis & menados.  
 Hic & hęc arcas. huius cados & adis. huic adi. hęc  
 & hanc adem & ada. o arcas & o arca. ab arcade.  
 hi & hęc cades. horum & harū cadū. his ibus. hos  
 & has des & das. o des ab dibus.  
 Hic & hęc arpinas. huius atis. huic ati. hunc & hęc  
 atem. o pinas. ab ate & ati. hi & hęc pinates horū  
 & harum pinatum uel atium. his atib⁹ hos & has  
 ates o ates ab atibus. Similiter gentilia uariantur  
 ut Priuernas: frusinas.  
 Hoc fas hoc fas o fas. Similiter nefas.  
 Hoc Vas uasis huic uasi hoc uas o uas a uase. hęc  
 uasa uasorum his uasis hęc uasa o uasa a uasis.  
 Hic uas uadis agit huic uadi & c.  
 Hic hęc hoc nugas indeclinabile dicunt.  
 In Es.  
 Hic aries arietis & c. hic paries parietis & c. corre-  
 pta semper penultima.  
 Hic pes pedis huic pedi & c.  
 Hic Moyses. huius moysi huic moysi hęc moysen  
 per n: o moysē: a moysē: hęc est eius antiqua & ue-  
 rissima declinatio. Dicitur etiam Moses mosis &  
 mosi: ut Achilles achillis & achilli.  
 Hi penates: horū tū & iū: his ib⁹: hos tes o tes: a ib⁹.



Hi Annales. horum lium. his ibus. hos les & lis. o  
les ab ibus.

Hunc procerem. hi res. horū rum. his ibus. hos res.  
o res. a ribus.

Hic Achilles. huius achillis & li. huic li. hunc lem. o  
achille uel achilles. ab achille. Dicitur quoq; achil-  
leus achillei: sicut orpheus orphei. Hoc pacto ua-  
riant Orontes: Vlyxes: Diomedes & similia grę-  
corum propria in es producta finita.

Hic Chremes. huius mis metis & metos. huic mi &  
& meti. hūc men metem & meta. o chreme uel chre-  
mes. a chreme & mete. Sic omnia in es uariantur  
in tos gręcum genitiuū terminantia: ut hic Rham-  
nes: poetę nomen: huius rhamnis netis & netos.  
hic Dares. huius daris daretis & daretos. hic Gi-  
ges huius gigis gigitis & gigitos. hic Laches hui-  
us lachis etis & etos. hęc Mendes huius mendis  
mendetis & mendetos.

Hic stipes stipitis: pro trunco sine frondibus: & pro  
torre. hęc Stips stipis pro moneta.

Hęc pubes pro multitudine ac pectine. huius pubis  
huic publi &c. plurali caret.

Ab hac Spōte. Var. ait. ii. Spōtis suę statuerat finē.  
Hęc Soboles sobolis &c. Plurali caret.

Hęc Tabes. hanc tabem. ab hac tabe. Dic etiam hu-  
ius tabi. huic tabo. a tabo.

Hęc lues. hanc luem. ab hac lue.

Hę grades. has grades. o grades.

Hęc teges. huius tegetis &c.

Hęc quies. huius quietis. huic eti. hanc etem. o qes. a  
ete. hic & hęc Inquies. huius ingetis. huic eti &c.



Hęc requies. huius requiei uel requietis. huic requiei  
uel requieti &c.

Hoc ęs. huius ęris. huic ęri. hoc ęs. o ęs. ab ęre. hęc  
ęra. hęc ęra. o ęra.

Hic & hęc Ales. huius alitis. huic ti. hęc & hęc tem.  
o ales. ab alite. hi & hęc alites. horum & harū alitū  
& alituum. his tibus. hos & has tes. o tes. ab tibus  
Hic & hęc Miles huius militis &c.

In Is.

Hic Aprilis. huius aprilis. huic li. hunc lem. o lis. ab  
li. Ita Quintilis & Sextilis.

Hic Iuuenalis proprium. huius lis. huic li. hunc lem  
o lis. a le. Sic eunt propria appellatiuis similia in  
i finientibus ablatiuum: ut Martialis proprium a  
martiale. Priscianus. vii i.

Hic Tybris. huius tybridos & tybridis. huic tybri  
di. hunc tybrim & tybrin. o tybri. a tybri.

Hic tyberis. huius tyberis. huic beri. hunc berim. o  
beris. a beri.

Hic Simois. huius simoentos & tis. huic enti. hunc  
enta. o simoi. a ente.

Hic Daphnis. huius daphnidos uel daphnidis. huic  
daphnidi. hunc daphnim & daphnin. o daphni. a  
daphni uel daphnide. Nō secus hic Alexis alexi  
dos alexidis. Thyrsis thyrsidos thyrsidis. Busyris  
busyridos busyridis. Anubis anubidos anubidis  
Adonis adonidos adonidis: uel hic adonis adoni  
os adonis. sicut hęc Neapolis neapolios neapolis.  
Pris. in. vi. docet. Vnde & Macrobius Saturnaliū  
i. ait: Et adonis maxia olim ueneratio uiguit. Plu  
nius item li. xix. c. vii. Ac regū adonis & alcinoi.



Hic paris:huius paridos paridis & paris:huic pari  
di & pari:hunc paridem & parida:parim uel pa/  
rin:o paris & o pari:a paride & pari.

Hec turris:huius turris:huic ri:hanc rem & rim:o  
turris:a re & ri:he turre:harum rium:his ribus:  
has res & ris:o res:a ribus.Sic uariantur puppis:  
securis:hic uel hec restis.

Hec Tuffis:huius tuffis:huic si:hanc sim:o sis:a si:  
he tuffes:haru sum:his sibus:has ses & sis:o ses:a  
sibus. Sic etiam auctore Pris.Maguderis frugis  
gen<sup>9</sup> & Sitis singularia tm. Sic quoq; nauis & cla  
uis auctore Donato:ubi prohibet nauem & clauē  
Abltus aut erit in e & in i. Iuuenalis saty. penulti  
ma:Atq; una portay clauē teneri:Omnia enim in  
uis terminata:in e & in i faciunt abltum:ut a naue  
& naui:clauē & clauis:aue & aui. Vis tm excipitur.

Hec uis:huius uis:hanc uim:a ui.he uires:harum ui  
rium:his uiribus:has uires:o uires:a uiribus.

Hec Charibdis:huius charibdis:huic charibdi:hac  
din & dim:o di a di.

Hec Syrtis:huius tis:huic ti:hanc tin & tim:o ti:a  
ti.he syrtes & syrtis:haru tium:his tibus:has tes  
& tis:o tes & tis:a syrtibus.

Huius alpis:hanc alpem:ab hac alpe.he alpes et al/  
pis:harum pium:his pibus:has pes et pis:o pes et  
pis:ab ibus.

He Sardis:haru dium:his ibus:has dis:o dis:a di/  
bus. Sic etiam Trallis trallium etc.

Hec Strigilis:huius lis:huic li:hanc lem:o lis:a stri/  
gili.he strigiles:harum gilum:his gilibus etc.

Hec Thetis mater Achillis:huius thetidos et dis:



huic thetidi. hanc thetin uel thetim. o theti. a theti  
 de & theti. Fab. iiii. Qui ex thetide natus esset.  
 Hec tethys: uxor Oceani: huius tethyos. huic tethy.  
 hanc tethym uel tethyn. o tethy. a tethy.  
 Hec ibis. huius ibidos & ibidis. huic ibidi. hanc ibim  
 uel ibin. o ibi. ab hac ibi & ibide. hec ibes. harum ibi  
 um. his ibibus. has ibes & ibis. o ibes. ab ibibus.  
 Plinius libro. x. Inuocant & Aegyptii ibes suas  
 contra serpentium aduentum. Similiter hec Isis  
 ifidos ifidis. Tigris tigridos & tigridis. Plura  
 liter autem tigres & tigrides.  
 Hec Chlamys. huius dos uel dis. huic di. hanc dem  
 uel da. o my. a myde. hec mydes. harum mydu. his my  
 dibus. has mydes & das. o mydes. a mydibus. Eo  
 dem pacto Aegis egidos egidis. Pyxis pixidos  
 pixidis. Doris doridis. Thais thaidis. Lycoris li  
 coridis. Phyllis phillidis &c. Iaspis iaspidos iaspi  
 dis. Capis pidos pidis: pro uase auctore Pris. hic  
 uero capys proprium capios uel capis habet: sicut  
 hic pantis etiam proprium: huius pantis ut Phocas ait.  
 Hic & hec dis & hoc dite dicendum esset: attamen  
 nec dis nec dite in recto repperimus: dic ergo: huius  
 ditis. huic diti. hunc & hanc ditem. o dis. a dite. seu  
 potius diti. hi & hec dites & hec ditia. horum & ha  
 rum & horum ditiu. his ditibus. hos & has dites di  
 tis & hec ditia. o dites & o ditia. a ditibus.  
 Hic & hec pubis. huius pubis auctore Ser. li. v. In  
 de uenit hic & hec impubis & hoc impube. huius  
 impubis &c. Pris. in. vi. & Phocas etiam aliter. Nos  
 in generibus etiam plura.  
 Hic Sanguis sanguinis &c. plurali caret.



Hic & hec Exanguis & hoc exangue. huius exan/  
guis. huic gui. hunc & hanc guem & hoc gue. o ex/  
anguis & o gue. ab exangui. hi & he exangues &  
hec exanguia. horum & harum & horum guium. his  
guibus. hos & has exangues exanguis & hec guia  
o gues & o guia. ab guibus. Hoc etiā pacto hic  
& hec Omnis & hoc omne. hic & hec Rudis & hoc  
rude & eiusmodi adiectiua. Sed hec Rudis pro uir  
ga: a rude facit Prif. vii. Item Horatius in epistolis  
Spectatum: & totiens donatum iam rude queris.

In Sis Græca.

Metamorphosis a Constantino Byzantio hoc mo/  
do græce uariatur.

Hi Metamorphosis. tis metamorphosios & meta/  
morphoseos. ti metamorphosii & metamorphoi  
sei & metamorphosi. tin metamorphosin. o meta/  
morphosis & metamorphosi. Plurale etiam habet  
apud illos. Vtimur autem latini solo genitiuo plu/  
rali metamorphoseon. Sic etiam Nemesis: Gene/  
sis: Emphasis: Eclipsis & similia uariantur. Cice/  
ro aut octaua epistola tertii latine declinauit Dio/  
ecesis. Ait enim genitiuo plurali: Omnium illarum  
dioecesium. Fab. itē. vii. ait: Totius thesis dispositio

In Ys.

In ys græca sunt tantummodo & tertie declinatiōis  
Mutant enim os græci genitiui in is. Prif. in. vii.

Hec Erinnyes. huius erinnyos uel erinnyis. huic erin/  
nyi. hanc erinnym uel erinnyn. o erinny & erin/  
nys. ab hac erinny. hec erinnyies. harum erinnyū. his  
erinnybus. has erinnyes. o erinnyes. ab erinnybus  
Sed nonnulli ex poetis nostris amouentes ultimū



n cum y græco: dicunt erines Tortello teste.

In Os.

Hic heros. huius heroos & herois. huic heroi. hunc heroem & heroa. o heros. ab heroe. hi heroes. horum heroum. his heroibus. hos heroes & heroas. o heroes. ab heroibus. Sic eunt in os productuz generis masculini græca noīa teste Phoca: ut hic Tros troos & trois. hic Minos minoos & minois longa semper penultima.

Hic Athos uel athon. huius athonis. huic athoni. hunc athon athonem & athona. o athos uel athon ab atho uel athone. Latius alibi.

Hoc Os. huius oris huic ori. hoc os. o os. ab ore hęc ora. hęc ora. o ora. ab oribus. Lege Spicam.

Hoc Os ossis zc. aliud signat.

Hic & hęc Bos. huius bouis. huic boui. hūc & hanc bouem. o bos. a boue. hi & hę boues. horū & harū boum: p syncopen. his bobus & bub9. hos & has boues. o boues. a bub9 & bob9: remota ui syllaba.

In Vs.

Hic Oedipus. huius oedipodos & oedipodis. huic podi. hunc podem & poda. o oedipu. ab oedipode. Similiter Melampus melampodis: & omnia græca a pus composita: Vltimę enim dictionis declinationem sequunt. Inuenitur & sepe quidem.

Hic Oedipus huius oedipi zc.

Hic Oedipodes hui9 oedipode zc. sicut Anchises anchise. Statius. i. Theb. Oedipode confusa domus.

Hęc Salus salutis zc. pli caret. Sic Iuuetus et senect9

Hoc pus. puris. ri. hoc pus. o pus. a re. Lege Spicā.

Hoc rus ruris ruri. hoc rus. o rus. a rure. hęc rura. hęc



rura. o rura. Similiter hoc Tus turis &c. hoc Tus iuris &c. Plinius uero in tertio de Liburnia: iuribus dixit.

Hoc Viscus. ab hoc uiscere. hęc viscera. horū uiscerū. his uiscerib9. hęc viscera. o viscera. a uisceribus.

Hoc plus. huius pluris. hoc plus. Pluraliter hi & hęc plures & hęc plura & pluria. horū & harū & horū pluriū. his pluribus. hos & has plures & hęc plura & pluria. o plures & o plura & pluria. a pluribus.

Hic & hęc & hoc Vetus. huius ueteris. huic ri. hunc & hanc ueterem & hoc uetus. o uetus. a uetere & ueteri. hi & hęc ueteres & hęc uetera. horū & harū & horum ueterum. his ueteribus. hos & has ueteres & hęc uetera. o ueteres & o uetera. a ueteribus.

Hic & hęc Fortior & hoc fortius. huius oris. huic ori. hunc & hanc orem & hoc tius. o fortior & o fortius. a tiore & tiori. hi & hęc ores & hęc ora. horum & harū & horū orum. his oribus. hos & has ores & hęc ora. o ores & tiora. a tioribus. Item similia cōparatiua hic & hęc amantior & hoc amantius. hic & hęc doctior & hoc doctius &c.

In Aus.

Fraus fraudis generat: laudis Laus hęc generabit.

In Ans.

Quadrans quadrātis: Glans glandis reddere debet. Hęc glans. huius dis. huic di. hanc dem. o glans. a glande. hęc glādes. harum dium. his dibus. has des & dis. o des. a dibus.

Hic & hęc & hoc amans. huius tis. huic ti. hunc & hanc tem & hoc amans. o amans. ab hoc & ab hac & ab hoc amāte & amāti. hi & hęc amantes & hęc



amātia. horū & harū & horū amantū uel amantiū.  
his amantibus. hos & has amantes uel amantis &  
hec amātia. o amantes & tia. ab amantibus.

In Ens.

Hic Tridens Neptuni fuscina: huius tridentis. huic  
denti. hunc dentem. o tridens. a dente & denti.

Hic & hec & hoc Iens. huius euntis. huic eunti. hūc  
& hanc euntem & hoc iens. o iens. ab eunte uel eun  
ti. hi & he euntes & hec euntia. horū & harū &  
horum euntum uel euntium. his tibus. hos & has  
tes uel tis & hec tia. o euntes & tia. ab tib⁹. Hoc pa  
cto Rediēs eūtis. Preteriēs eūtis. & cetera ab eo is  
deducta. Ambīēs uero ambiētis hēt. Iens casu ntō  
Phocas asserit nō reperiri: in ceteris uero reperit.

In Yns.

Hec Tyrins. huius tiryntos & tiryntis. huic tirynti.  
hanc tiryntem & tirynta. o tiryntis. a tirinthe

In Ons.

Frons frontis capitis: frons frōdis at arboris esto.

In Vns.

Aruns aruntis proprium uariare docemus.

In Ars.

Ars artis. Pars partis agit. Mars martis & huius.

In Ers.

Flectit inertis Iners: generi quod iungitur omni.

In Ors.

Hic & hec & hoc Vecors. huius dis. huic di. hunc &  
hanc dem & hoc uecors. o cors. ab uecorde & di.  
hi & he uecordes & hec dia. horum & harum &  
horum uecordiū. his dibus. hos & has des uel dis  
& hec dia. o des & dia. a dibus. Sic declinantur a



corde composita: ut hic & hęc & hoc Concors con  
cordis. Discors discordis zc.

Fors a forte dabit: refugit nam cetera membra.

In Vrs.

Hic hęc hoc Tyburs tyburtis finiet apte.

In Vls.

Puls pultis uariat: retinetq; genus muliebre.

In Ms.

Querit Hyems hyemis.

In Abs.

Hic dat Arabs arabis: Trabs hęc trabis euariabit.

In Ebs.

Plębs hęc dat plębis: plębes hęc rite bei dat.

Hic hęc & Cęlbs uult cęlibis in genitiuo.

In Ybs.

Esto Calybs calybis ferrum: populi calybes sunt.

In Obs.

Scobs scobis hęc poscit: Scrobs hic hęc dat scrobis

In Vrbis.

Vrbis urbis uariat: reliquis tu casibus adde.

In Aps.

Daps dapis hęc generat.

In Eps.

Incerti generis dat Adeps adipis genitiuo.

Auceps pręterea dabit aucupis euariando.

Hic & hęc & hoc Anceps. huius pitis. huic piti. hęc

& hanc pitem & hoc anceps. o anceps. ab ancipi.

tę uel cipiti. hi & hę pites & hęc pitia. horę & harę

& horę pitum uel pitiū. his pitibus. hos & has pi

tes uel pitis & hęc pitia. o pites uel pitia. a pitibus.

Sic uariant Biceps bicipitis. Triceps tricipitis zc.



In Yps. In Irps.

Cinytis hic Cinytis: est & fluvius Garamantum.  
Stirps stirpis nomen Romanum dicitur esse.

In Ops.

Atq; Pelops pelopis: Hydrops hydropis habeto.  
Hic & hec & hoc Inops: huius inopis: huic inopi: hunc  
& hanc inopem & hoc inops: o inops: ab inope ul  
pi: hi & he inopes & hec inopia: horum & harum &  
horum inopum uel pium: his pibus: hos & has in  
opes uel inopis: & hec pia: o pes & pia: ab pibus.  
Huius Opis: hanc opem: ab hac ope: he opes: harum  
opum: his opibus: has opes: o opes: ab opibus.

In Eit.

Urbs est Italię hoc Nepes: quod non uariatur.

In It.

Hoc Git: git retinens: minime tu flectere debes.

In Ot.

Sunt omnis generis Tot: Quot: pluraliter usq;  
Hi & he & hec Tot: horum et harum et horum tot: his tot  
hos & has & hec tot: a tot: Sili mō Quot: aliquot.

In Vt.

Ferre Caput capitis uolet: Occiput occipitisq;  
Sincipitis profert hoc Sinciput in genitiuo.

In Ax.

Hic Thorax: huius racis: huic raci: hunc cem & ca: o  
thorax: a race: hi races: horum racum: his cibis: hos  
ces & cas: o ces: a cibis.

Format Abax abacis: plerumq; abacus reperitur.

Fax facis: atq; facum pluraliter edere debet.

Pharnacis hic pharnax propriū uult: nancq; secūdo

Lucanus dixit: Nec Pharnacis arma relinquo.



In Ex.

Gre<sup>x</sup> gregis: inde gregum plurali iungere debet.  
Ilicis hec Ilex: Rex regis: Lex quoq; legis.  
Fert senis hicq; Senex. Exlex ex legis habet it.  
Huius precis. huic preci a prece. hec preces. haru pre  
cum. his precibus. has preces. o preces. a precibus.  
Hec Supellex. huius supellectilis. huic ctili. hanc cti  
lem. o supellex. a ctile & ctili. hec supellectilia. ho  
rum ctilium. his libus. hec lia. o lia. a libus.

In Ix.

Hec Victrix. huius uictricis. huic ci. hanc cem. o uir  
ctrix. a uictrice & uictrici. hec uictrices. & hec cia.  
harum & horum uictricium. his cibus. has ces uel  
cis & hec cia. o ces & cia. a cibus. Ita uariatur in  
ix uerbalia foeminina: ut Vltrix. Cultrix zc.

Pix. picis: Ideasq; pices fert tertius in ge.

Nix niuis: hec niues: niuium genitiuo habebit.

Pistrix hec piscis: pistricis dat genitiuo.

Hec pistris nauis dat pistris. Seruius auctor.

Fert decimo uates in pistrin. definit alius.

Pistris adest: Balbum scito proferre secundo.

Hinc poterit pistrix uel pistris belira dici.

Huius Vicis. hanc uicem. ab hac uice. hec uices. his  
uicibus. has ces. o ces. a cibus. Genitiuus pluralis  
non est in usu.

In Yx.

Hec Styx. huius stygis & stygos. huic stygi. hac sty  
gem. & ga. o styx. a styge.

In Ox.

Nox noctis: dat ium pluraliter in genitio.

Vox uocis uocum plurali iungere debet.



In Vx.

Nux nucis: atq; nucum: Dux dat ducis adde ducūq;

Faux faucis dat ium: Pollux pollucis & effert.

Huic frugi. hanc gem. a ge. Pluraliter hę ges. harum  
gum. his gibus zc.

In Alx.

Falx falcis generat: plurali tradit iumq;

Pro pede Calx calcis dat ium pluraliter apte.

In Anx.

Lanx lancis per ium plurales dat genitiuos.

In Ynx & Inx.

Hic uel hęc lynx. huius cos & cis. huic ci. hūc uel hāc  
cem & ca. o lynx. a lynce. hi uel hę lynces. horum  
uel harum cum. his cibus. hos uel has ces & cas. o  
ces. a cibus. Sic uariantur hęc Sphinx aut spinx.  
huius sphingos & gis zc.

Lynx lyncos lyncis lyncum uariare notamus.

Spinx aut sphinx sphingos ul' sphingis gū dar dicat

In Vnx.

Quincunx quincuncis: Sexcunx sexcuncis habeto.

Coniugis at' coniunx plurale tamen facit in gum.

In Arx.

Arx arcis formans per ium plurale tenebit.

Quarta Declinatio. Tit. iiii.

q Varta genus sumit primū muliebreue neutrū.

Terminat us quartā uel & u quū flecto latine

Quę dant us quarte: sunt mascula foemineiq;

Denotat hic cultus. Domus hęc ostendit acusq;

Dans u dic neutrum: ueluti cornuq; genuq;

Hic artus. huius artus. huic tui. hūc tum. o tus. ab tu

hi artus. hoꝝ tuum. his tubus. hos tus. o tus. ab tu



bus. Sic Arcus arcubus. Partus partubus. Lacus  
 lacubus. Portus portubus. hec Acus acubus. Tri-  
 bus tribubus. Ficus ficubus. Quercus quercubus. Spe-  
 cus specubus. hic Questus questibus inquit Laurentius.  
 Sumit i pro lucro: dat u sed pro nempe querela.  
 Hic Astus. huius astus. ab hoc astu. hi astus. hos  
 astus. o astus. Probo alibi.  
 Hic Euentus. huius tus. huic tui. hunc tum. o tus. ab  
 tu. hi tus. horum tuum. his tibus. hos tus. o tus. ab  
 tibus. Tul. i. de oratore: Vt enim quis optime di-  
 cit: ita maxime dicendi difficultate: uariosq; euetus  
 oronis expectationeq; hoim ptimescit. hoc uero  
 Euentu hec euenta facit. Tullius enim in partitio-  
 nibus ait: Si cuiusq; facti & eueti causa ponet. Et  
 Lucreti li. i. Euentu dici poterit qd cuq; erit actu  
 Ab hoc Iussu tatum & ab hoc Permissu legit. hoc  
 autem Iussum & Permissum hec iussa & pmissa  
 faciunt. Syllius li. vi. & li. ix. Iusso dixit. Ergo hoc  
 Iussum iussi.  
 Hic uel hec Penus. huius penus. huic penui zc. Quar-  
 te est declinationis ut docet Ser. i. gn. Est etia sin-  
 gulare tantummodo.  
 Hic uel hec specus: huius cus: huic cui zc.  
 Hec Cornus huius nus uel ni zc. huius Domus uel  
 mi. huius Pinus uel pini. huius Colus uel coli. hu-  
 ius Quercus uel querci. huius Laurus uel lauri.  
 Casibus u cunctis: quarto tn um dat Iesus.  
 Hic Iesus. huius iesu. huic su. hunc sum. o su: a su.  
 Hec Idus harum iduum his idibus zc.  
 Hic Ficus ficus uel fici: tu uitium dic.



Hic Ficus fici fructum solummodo dicas.  
Hec Ficus ficus fici & pomum sit & arbor.  
Flectendi carmen copiosius omnia monstrat.  
Hoc Veru. huius ru. huic ru. hoc ru. o ru. a ru. hec ue  
rua. his ueribus aut uerubus. hec uerua. o uerua. a  
ueribus. Genitiuo caret Prisciano teste.

Quinta Declinatio. Tit. v.

q Vinta genus triplex fert: masculeū muliebri  
Incertum iungas. Sunt Meridies Aciesue  
Hic aut hecque dies: exempla per omnia quippe.  
Nomen in es longum quintę finire docemus.  
Quintę plurales fugiunt tres nomina casus  
Tris tñ poscunt: rectum. quartumque uocantem.  
Ista tamen retinent casus pluraliter omnes.  
Hec Res atque Dies: Facies uel iungere debes.  
Nanque Cato facierum inquit. Prisc.  
Aeneidos quinto interpret profert Aciebus:  
Utitur ille idem speciebus quippe secundo. g.  
Cicero autem in topicis dixerat: Nolim enim nisi  
latine quidem dici possit: Specierum & speciebus  
dicere: & sepe his casibus utendum est. At uelim  
formis & formarum.  
Hec Spes. huius spei. huic spei. hanc spem. o spes. a  
spe. hec spes. has spes. o spes.  
Hic hec fert expes rectum: fert & uocitantem.  
Hec Fides huius fidei zc. Plurali caret. Sic etiā Ra  
bies: Caries: Sanies.

Patronimica in Des. Tit. vi.  
h Ic Priamides. huius de. huic de. huc den. o de.  
a de. hi de. horum dum & darum. his dis. hos  
das. o de. a dis. Sic uariantur in des patronimica



ut Scipiades: Atrides. Horatius uero. li. sermonū:  
Scipiadam protulit: & in uocatiuo Atrida. Est  
autem latina declinatio teste Prisciano & Seruio.  
Ait enī primo eneidōs: Omnia patronimica quę  
in des exeunt apud latinos primę sunt declinatio-  
nis. Quomodo autem formantur late carmen De  
clinationis ostendit.

Patronimica in as. Tit. vii.

h Aec Pelias. huius dis & dos. huic di. hāc dem  
& da. o. pelia. a de. hę peliades. harū dum. his  
dibus. has des & das. o des. a dibus. Ita uriantur  
in as patronimica: ut Bitias bitiadis bitiados.

Patronimica in is. Tit. viii.

h Aec Priamis. huius dos & dis. huic di. hanc  
dem. & da. o. priami. a de. hę des. harum dum.  
his dibus. has des & das. o des. a dibus. Hoc pa-  
cto in is patronimica: ut Nereis: Theseis: Aeolis:  
Aeneis: Thebais: Chryseis: Briseis: Colchis zc.

Patronimica in ne & gręca in e. Tit. ix.

h Aec Nerine. huius nes. huic ne. hanc nen. o  
nerine. a nerine. Simili modo Libye: Penelo-  
pe: Euterpe zc.

Gręca in Os. Tit. x.

h O Logos. tu logu. to logo. ton logon. o loge.  
uel logos. hi logi. ton logon. tis logis. tus lo-  
gus. o logi: Manuel.

Hi delos. tis delu. ti delo. tin delon. o dele uel delos.  
hę deli. ton delon. tes delis. tas delus. o deli: Ma-  
nuel chrysolora.

Melos in nominatiuo actō & utō nos utimur. me-  
lo in abltō. Sic etiam chaos & familia gręca in os.



Id autem latine hoc chaus chai: ut pelagus pelagi  
dicitur: mutatur enī os in us. Prisl. li. vi. Apuleius  
in hermete: Melo diuino dixit. Et Martianus in  
libro de nuptiis: plurali numero Mela & melis p  
tulit.

To Citos grece dicitur: hinc Maro ait in. v. Imma  
nia Cete. Manilius uero lib. i. & Lucan⁹ li. ix. hic  
Cetus ceti: latine usurpant.

Vnus. Solus. Totus & filia. Tit. xi.  
n Ominatiuo Vnus na num. genitiuo unius. da  
tiuo uni. actō unum nam num. o une na num.  
ab uno na no. Pluraliter uni nē na. unorum narum  
norū. unis. unos nas na. o uni nē na. ab unis. Hoc  
modo sequentia uariantur.

Vnus & unius: Totus totius & Vllus  
Vllius generat: Nullus nullius & Alter  
Alterius: Solus solius dat genitiuo.

Fert Vter utrius: Alius generabit alius.  
Sed mihi iam nunq̄ lectum constabit alius.

Vnus cum Solus Totus quoq̄: dant uocitantem.  
Neuter' ueutra' quidem neutrum: neutrius habebit:  
Vel neutri neutre neutri bene flectere possum.

De Numeralibus Tit. xii.

h I duo hē duē & hēc duo. horum duum & duo  
rum harum duarum. horum duum & orum.  
his obus abus obus. hos duos & duo has duas &  
hēc duo. O duo o duē & o duo. a duob⁹ abus ob⁹  
Sic Ambouaries teste Phoca: prēter genitiuum.  
Virg. li. xi. Si duo prēterea tales idēa tulisset terra  
uiros. Syl. iiii. Chrixus picentem laurumq̄: nec emi  
nus ambo: supple sternit.

h



Hi & hę Tres & hęc tria. horum & harum & horū  
trium. his tribus. hos & has tres: tris: & hęc tria. o  
tres & o tria. a tribus.

Hi & hę & hęc Quinq; horū & harū et horū quinq;  
his qnq; hos & has & hęc quinq; o quinq; a qnq;  
Silit̃er a quattuor usq; ad centū: ut Hi & hę & hęc  
quattuor. decem. uiginti: triginta. centū. biscentum  
tercentum & hmōi a centum composita.

Ducenti tē ta. Ducentorū tarū torū. Ducētis. Ducen  
tos tas ta. o ducēti tē ta. a ducētis. Hoc pacto Tre  
centi. Quadringēti. Quingēti. Secenti. i. sexcēti. Se  
ptingenti. Octingenti. Nongenti & noningenti.

Hoc Centenarium. huius centenarii zc̃.

Hoc Mille. huius le. huic le. hoc le. o le. ab hoc le. hęc  
milia. horum lium. his libus. hęc lia. o lia. a libus.

Ita Macrobius. i. Sat.

Hi & hę & hęc Mille. horū & harum & horū le. his  
le. hos & has & hęc le. o le. ab his mille. Ita Pris. v  
Sunt omnis generis: Tot. Quot. Siquot. Aliquotue  
Hi & hę & hęc Tot. horum & harum & horum tot  
his tot. hos & has & hęc tot. a tot.

Composita e duobus rectis.

Tit. xiii. Pris. & Diom.

I componuntur duo recti: ambo uariantur.

Hinc Petrus paulus petripauli generabit.

Alteruter uult ast rectum uariare supremum.

Sic & Holusathrum: Rosmarinum uariantur.

Hic Eques romanus. huius equiti romani. huic eqti  
romano. hunc equitem romanū. o eques romane.  
ab equiteromano. Hi equites romani. horū equitū  
romanorū. his equitibus romanis. hos equites roma



nos. o equites romani. ab equitibus romanis. Hoc  
pacto hic Prætor urbanus. huius prætoris urbani zc  
hic Liber pater. huius liberis patris zc. Alteruter au-  
tem dumtaxat extremum rectum declinat.

Alteruter tra trum. Alterutrius. Alterutri. Alteru-  
trum trā trū. Ab alterutro tra tro. Pluraliter Al-  
terutri trę tra. Alterutroy. trarū troy. Alterutris.  
Alterutros tras tra. Ab alterutris. Hoc Holusa-  
thrum. huius holusathri. Et hoc Rosmarinū. huius  
rosmarini. Hic aut Rosmarinus roris marini facit.

Composita ex recto & obliquo.

Tit. xiiii. Præf. & Diom.

¶ Bliquis recto si iungitur: ipse profecto  
Non declinatur: Rectus variabitur usq.

Idq. Pater patrię patris patrię bene pandit.

Hic Pater patrię. huius patris patrię. huic patri patrię  
hunc patrempatrię. o pater patrię. a patre patrię. hi  
patres patrię. hoy. patrū patrię. his patribus patrię.  
hos patres patrię. o patres patrię. a patribus patrię.

Hic Tribunus plebis. huius tribunus plebis. huic tribu-  
nus plebis zc. Hoc Senatus consultum. huius sena-  
tus consulti. huic senatus consulto zc.

Cōposita e duobus genitiuis. tit. xv.

¶ In compositi Genitiui non variantur

Istius atq. modi: Cuiusmodi pandere possunt  
Hic & hec & hoc huiusmodi. huius huiusmodi. huic  
huiusmodi zc. Sic quoq. Eiusmodi: Cuiusmodi  
Istiusmodi.

A Quis & Qui deducta. Tit. xvi.

¶ Ost Quis. nā. q. piā (sine q) coniunge putas. q̃  
Si. ne. alius. nū. quis. simul en pponere debes.



Dam uis cuncq; libet (sint quis) Qui continet apte.  
Quisnam quenam quodnam uel quidnam. Cuiusnā  
Cuienam. Qnemnam quamnā quodnam uel quid-  
nam. A quonam quanam quonam. Pluraliter qui-  
nam quenam quenam. Quorumnam quarumnā  
quorumnam. Quibusnam. Quosnam quasnā que-  
nam. A quibusnā. Sic uariabitis: Quisq; queq;  
quodq; uel quicq;. Quispiam quepiam quippiam.  
Quisputas queputas quopputas quipputas. Quis-  
quam quequā quicquā. Quidam quedam quoddā  
uel quiddam. Quiuis queuis quoduis uel quiduis.  
Quicuncq; quecuncq; quodcuncq;. Valla Quidcūq;  
negat. Quilibet quelibet quodlibet quidlibet zc.  
Terentius quisquam foeminino etiam protulit ge-  
nere: Ait enim in Eu. Quandoquidem illarū necq;  
te quisq; nouit.

Siquis siqua siquod uel siquid. sicuius. sicui. siquem  
siquam siquod uel siquid. a siquo siqua siquo. Plu-  
raliter siqui sique siqua uel sique. Tullius. ii. de ora-  
tore: Siq; erunt mediocria. Siquorum siquarum  
siquorum. siquibus. siquos siquas siqua. a siquib9.  
Similiter Nequis nequa nequod uel nequid. Ali-  
quis aliqua aliquod uel aliquid. Nunquis nunqua  
nunquod uel nunquid. Ecquis ecqua ecquod uel  
ecquid: n in c uertitur.

Nominatiuo Quisquis uel quicquid. Accusatiuo  
quicquid. Ablatiuo quoquo quaqua quoquo. Ita  
Valla in tertio.

Composita pronomina. Tit. xvii.  
n Nominatiuo istic istec istoc uel istuc. Accusati-  
uo istunc istanc istoc uel istuc. Ab istoc istac



istoc. Pluraliter uoce neutrali istec. Actō istec. Si  
 militer Illic illec illoc uel illuc. Illunc illāc illoc uel  
 illuc. Ab illoc illac illoc. Pluraliter Illec. Illec.  
 Idem eadem idem. Eiusdez. Eidem. Eundem ean-  
 dem idem. Ab eodem eadem eodem. Pluraliter  
 Idem eodem eadem. Eorundem earundem eorum  
 dem. Eisdem uel iisdem. Eisdem easdem eadem.  
 Ab eisdem uel iisdem.  
 Egomet. meimet. mihimet. memet. a memet. Nos/  
 met. nobismet. gtō caret. nosmet. a nobismet.  
 Tuimet. tibimet. temet. a temet. Tumet non dicitur  
 Vosmet. uobismet. genitiuo caret. uosmet. o uos/  
 met. a uobismet.  
 Nominatiuo Tute. Ntō tutemet. Ntō tuteipse.  
 Genitiuo Suimet. sibimet. semet. a semet.  
 Accusatiuo tete. meme. sese. Abltō a tete. meme. sese.  
 Genitiuo Huiusce. Datiuo plurali hisce. Accusati/  
 uo hosce hasce. ab hisce.  
 A Nostrapte. meapte. tuapte. uestrapte. suapte & su  
 opte. Hircius Suopte consilio dixit. Tul. item. i.  
 Tusc. Suopte nutu: & suo pondere.

### Auctor.

Liqueat insuper omnibus: ambo ista opuscula satis  
 esse pro discenda grāmatica. Altero enim Preteri-  
 ta: Supina: Constructiones: & Participia. Altero  
 & Genera & Declinationes docuimus. Qui uero  
 huiusce artis longe peritiores effici uolent: latius  
 alibi præcepta omnia cernent: ut in Thesauro. Spi-  
 ca & Carmine Figurarum.



Ascanius Quatrassus Sermonetanus.  
Qui Romana cupis puer o dulcissime nosse  
Dogmata: quis ualeas: hæc monumenta cape.  
Cōstruere hæc uerbum: quo uel bene nomina debes  
Tu uariare modo: pagina parua docet.  
Auctor si genitus qua sit petis urbe: Velitrę  
Hunc ueteris Latii terra tulere iurum.

Register.

A.b.c.d.e.f.g.h. Omnes sunt terni præter ultimū.

Impressum est opus Romę per magistrum Stepha-  
num Planck: Absolutumq; die. xx. Decembris.  
M.cccc.xc.

Emendanda.

In Prologi fine.

Doctori egregio: pro doctore.

In Aduerbiis.

In Ealliam uersus: pro in Galliam.

In Participiis.

Sitio. Sęuo. Fluo: pro sęuio: per syncopen.

In fine regularum.

Lis erat: pro uis erat.





